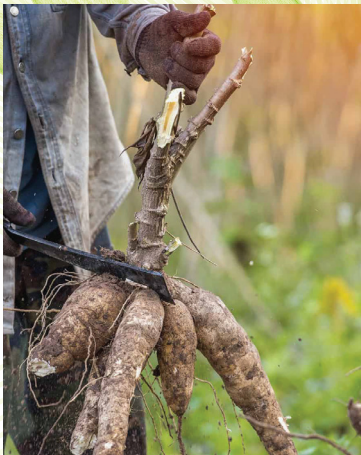

මඤ්ඤාක්කා වගාව සඳහා ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් සංග්‍රහය

සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ආහාර
නිරෝගිමත් දිවියක්
Safe Food Good Health

මඤ්ඤාකා වගාව සඳහා
ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂිකාර්මික
පිළිවෙත් සංග්‍රහය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
2023

තාක්ෂණික කමිටුව

ආචාර්ය ලක්මිණි ප්‍රියන්තා (අතිරේක අධ්‍යක්ෂ)
වම්පා මාගමගේ (අතිරේක අධ්‍යක්ෂ)
කේ.එම්.ඩී.ඩබ්ලිව්.පී. නිශාන්ත (අතිරේක අධ්‍යක්ෂ)
ඩී.පී. කරුණානන්ද (ප්‍රධාන කෘෂි විද්‍යාඥ)
ආචාර්ය එච්.ආර්.යූ.ටී. එරබුපිටිය (නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ)
කේ.ඒ.ඩී.එස්.ඩී. කහඳවආරච්චි (නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ)
ශ්‍රීකාන්ති රිබේරා (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)
එන්. එල්. ඒ. ටී. එස්. නානායක්කාර (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)
ඒ.එස්.එම්. රොෂාන් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)
එම්.එෆ්.එම්. රිස්වාන් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)
එස්. ජී. ජේ. බණ්ඩාර (කෘෂිකර්ම උපදේශක)
එච්.කේ. බී. එම්. අයි. කරුණාරත්න (කෘෂිකර්ම උපදේශක)
සංඛ ඒකනායක (කෘෂිකර්ම උපදේශක)

රචනය හා සංස්කරණය

ආචාර්ය එච්.ආර්.යූ.ටී. එරබුපිටිය, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (SL-GAP සහතික කරණ)
අංශ ප්‍රධානී, SL-GAP සහතික කරණ අංශය,
බීජ සහතික කිරීමේ සේවය

පරිගණක පිටු සැකසීම

පවනි වෙලේගෙදර (සංවර්ධන නිලධාරී), SL-GAP සහතික කරණ අංශය

පිටකවරය සැලසුම් කිරීම, නිර්මාණය හා මුද්‍රණය

UNIDO under the BESPFA-FOOD Project,
with the assistance of the European Union

පටුන

	පිටු අංකය
1.0. යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් (GAP) අනුව මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදුකිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන්	3
1.1. අරමුණු	3
1.2. අර්ථ දැක්වීම්	3
2.0. හැඳින්වීම	5
3.0. ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් (SL-GAP) අනුව වගාව සිදුකිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන්	6
3.1. වගාව සඳහා ඉඩමක් තෝරා ගැනීම හා ඉඩම කළමනාකරණය	6
3.2. රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම හා නඩත්තුව	9
3.3. පොහොර භාවිතය	14
3.4. ජල සම්පාදනය	15
3.5. මඤ්ඤොක්කා වගාවේ බෝග ආරක්ෂණ ක්‍රියා	15
3.6. අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම	23
3.7. අගය එකතු කල නිෂ්පාදන සැකසීම	26
3.8. සේවක සෞඛ්‍ය හා සුභසාධනය	27
3.9. පාරිසරික ගැටළු අවම කිරීම	28
3.10. වාර්ථා නඩත්තු කිරීම	28
4.0. SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පියවර	30
අැමුණුම්	
අැමුණුම 01 - ගොවිපොළ වාර්තා නඩත්තුව සඳහා ආදර්ශ ආකෘතිය	32
අැමුණුම 02 - බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල	44
අැමුණුම 03 - මඤ්ඤොක්කා වගාවේ දී SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා ස්වයං ක්‍ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් සිදුකර ගැනීමට අදාළ පිරික්සුම් ලැයිස්තුව	46

1. යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් (GAP) අනුව මඤ්ඤෝක්කා වගාව සිදුකිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන්

1.1 අරමුණු

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් වලට අනුකූල වන පරිදි මඤ්ඤෝක්කා නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී සහ පසු අස්වනු හැසිරවීමේදී අනුගමනය කළයුතු ප්‍රමිතීන් හඳුන්වාදීමත්,

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් යටතේ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත හා ගුණාත්මක නිෂ්පාදන සකස් කිරීමේදී, වගාකරුවන්ට, නිෂ්පාදන හසුරුවන්නන්ට, පුහුණුකරුවන්ට සහ මෙම ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන්නන්ට එම අදාළ ප්‍රමිතීන් හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දී ඒ සඳහා ඔවුන් උනන්දු කිරීමත් මෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වේ.

1.2 අර්ථ දැක්වීම්

- **යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (Good Agricultural Practices)**
 නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව හා ගුණාත්මක බව කෙරෙහි ඇතිවන අන්තරායකාරී බලපෑම අවම කරමින්, තිරසාර පාරිසරික පැවැත්ම හා ශ්‍රමිකයින්ගේ සෞඛ්‍ය හා සුබසාධනය තහවුරු වන පරිදි යම් බෝගයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ගොවිපොළ තුළදී සිදු කරනු ලබන ඊට අදාළ වන සියළුම ක්‍රියාකාරකම් “යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්/යහපත් කෘෂි පිළිවෙත්” ලෙස හඳුන්වයි.

- **රසායනික ද්‍රව්‍ය (Chemical Substances)**
 පොහොර, පළිබෝධනාශක, හෝමෝන සහ වෙනත් පාංශු ආකලන ආදී ඒකාකාරී රසායනික සංයුතියක් සහිත ද්‍රව්‍ය මෙලෙස හඳුන්වයි.
- **පළිබෝධනාශක (Pesticides)**
 පළිබෝධකයින්ගේ ගහණය පාලනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන රසායනිකයන් හෝ ජෛවීය සංයෝග පළිබෝධනාශක වේ.
- **පළිබෝධකයින් (Pests)**
 සලකනු ලබන බෝගයක, එහි අස්වැන්නට හා බෝගයට ආර්ථික හානි සිදු කරන කෘමීන්, පෘෂ්ඨ වංශීන් සහ වෙනත් සතුන්, වල් පැලෑටි හා දිලීර, බැක්ටීරියා, වෛරස් හා පරපෝෂිතයින් ඇතුළු සියළුම රෝග කාරකයින් පළිබෝධකයින් ලෙස හඳුන්වයි.
- **ආහාර උපද්‍රව (Food Hazards)**
 පාරිභෝගිකයා වෙත අහිතකර ප්‍රතිඵල ඇති කරවන ආහාර තුළ පවතින භෞතික, රසායනික හෝ ජෛව කාරක ආහාර උපද්‍රව ලෙස හඳුන්වයි.
- **අන්තරායකාරී ද්‍රව්‍ය (Hazardous Substances)**
 මිනිසාට, ගොවිපළ සතුන්ට, බෝගවලට හෝ පරිසරයට හානි කරන භෞතික, ජෛවීය හෝ රසායනික ද්‍රව්‍ය හෝ අහිතකර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් අන්තරායකාරී ද්‍රව්‍ය ලෙස හඳුන්වයි.

■ **අනුරේඛණය (Traceability)**

ගොවිපළ නිෂ්පාදනයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ආසන්න ඉතිහාසය, ආරම්භයේ සිට නිෂ්පාදන හැසිරවීම, නිෂ්පාදන සකස් කිරීම, වෙළඳපොලට ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සියළුම ක්‍රියාවලීන් පසු විපරම් කිරීමට ඇති හැකියාව අනුරේඛණයයි. මෙය ක්ෂණික ප්‍රතිචාර කේතයකින් (QR- Quick Response Code) ඉදිරිපත් කෙරේ.

■ **භෞතික හා රසායනික දූෂණය (Physical & Chemical Contamination)**

අහිතකර ද්‍රව්‍ය හෝ සංයෝග මගින් හෝ වෙනත් ආගන්තුක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් බෝගයට, එහි නිෂ්පාදන වලට හෝ ඒ අවට පරිසරයට කරනු ලබන බලපෑමෙන්, නිෂ්පාදනයේ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බවට හෝ ගුණාත්මයට ඇතිවන අහිතකර බලපෑම දූෂණය වීම ලෙස හඳුන්වයි.

2. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ දේශීය අල බෝග වගාව මහා පරිමානයෙන් සිදු නොවුනද මෑත භාගයේදී මඤ්ඤොක්කා (*Manihot esculenta* (L.) Crantz) වගාව සඳහා උනන්දුව වැඩි වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන අල බෝග වර්ග අතරින් මඤ්ඤොක්කා වලට ප්‍රධාන ස්ථානයක් හිමිවේ. ආහාර බෝගයක් ලෙස වසර 5000කට එහා අතීතයකට හිමිකම් කියනු ලබන මඤ්ඤොක්කා බෝගය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත්තේ ලන්දේසි ආණ්ඩුකාර ශ්‍රී ලී විසින් 1786 දී මොරිස්ස් (මුරුසි) දිවයින් වලිනිය.

දේශීයව වගා කරන අල බෝග අතරින් මඤ්ඤොක්කා වැඩි ආහාර ශක්තියක් ඇති අල වර්ගය වන අතර වැඩි රයිබොග්ලෙවින් හා විටමින් C ප්‍රමාණයක් ද අඩු ප්‍රෝටීන් හා බීටා කැරටින් ප්‍රමාණයක් ද තිබීම, පෝෂණීය සංයුතිය ගැන සැලකීමේදී වැදගත් වේ. ශක්ති ජනක ආහාරයක් ලෙස හා ඖෂධීය වටිනාකමක් ඇති මඤ්ඤොක්කා බෝගය මානව ආහාර, සත්ව ආහාර හා ආහාර නොවන කාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා යොදා ගනී (උදා: ඇලවුම් ද්‍රව්‍ය හා ලිහිසි ද්‍රව්‍ය සැකසීම, කඩදාසි, රෙදිපිළි, රූපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය හා ඖෂධ නිෂ්පාදනය සහ එතනෝල් නිෂ්පාදනය).

මඤ්ඤොක්කා ශාකය ඉයුරෝබියේ කුලයට අයත් මීටර 2-3 දක්වා වූ උසකට වැඩෙන, බහු වාර්ෂික කාෂයීය පඳුරකි. මඤ්ඤොක්කා බෝගය සතුව ඇත්තේ අඩු ඝනත්වයකින් හා වැඩි ගැඹුරකට (මීටර 2.5 ක පමණ) දිවෙන කේතු ආකාර මූල පද්ධතියකි. මෙම මුල් වල පිෂ්ඨය ගබඩා කිරීමේ හැකියාවෙන් අප අල ලෙස හඳුන්වන මූලාකන්ද නිපදවන නිසා ඒවා ආර්ථිකව වැදගත් වේ.

මඤ්ඤොක්කා බෝග වගාව සඳහා මෙම යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් සංග්‍රහය සකස් කිරීම තුළින් පාරිභෝගිකයාට උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් නැවුම්, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත නිෂ්පාදනයක්

ලබා දීමට අවශ්‍ය ගොවිපළ කටයුතු සිදුකිරීමට අදාළ ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීම සිදුකෙරේ. මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදනයේ පළිබෝධනාශක අවශේෂ අවම කිරීම හා බැරලෝහ හා හානිකර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් සිදුවිය හැකි හානි වලට අදාළ අවදානම අවම කිරීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කර ඇත. මීට අමතරව ගොවිපොළ ශ්‍රමිකයින්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව හා සුබසාධනය, මනා පාරිසරික කළමනාකරණයක් තුළින් ගොවිපළ තිරසාර බව ආරක්ෂා කිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව කටයුතු කිරීම පිළිබඳව අවධාරනය කර ඇත.

රූපය 1: යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් වලට අනුකූලව වගාකළ මඤ්ඤොක්කා වගාවක්

මඤ්ඤොක්කා ශාකයේ මුල්වල පිෂ්ඨය ගබඩා කිරීමෙන් ඇතිවන මූලාකන්ද මඤ්ඤොක්කා අල ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.

3. ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් (SL-GAP) අනුව මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදුකිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන්

SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රධාන අංශ හතරකි.

1. ආහාරයේ ආරක්‍ෂිතතාවය (Food Safety)
2. නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය (Produce Quality)
3. පාරිසරික කළමනාකාරිත්වය (Environmental Management)
4. කම්කරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය, ආරක්‍ෂාව හා සුභසාධනය (Worker's Health, Safety & Welfare)

ඉහත අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව ඔබගේ ගොවිපළ සකස් කිරීම සඳහා පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

3.1 වගාව සඳහා ඉඩමක් තෝරා ගැනීම හා ඉඩම කළමනාකරණය

අ) ඉඩමක් තෝරා ගැනීම

වගාව සඳහා තෝරාගත් ඉඩම රසායනිකව හා ජෛවීයව දූෂණය වීමට ඇති ඉඩකඩ පිළිබඳව සොයා බැලීම සඳහා එම ඉඩම අතීතයේ දී භාවිතා කළේ කුමන කටයුතු සඳහා ද යන්න විමසා බැලීම වැදගත් වේ. එසේම අදාළ ඉඩම අවට ඇති අනෙක් ඉඩම් වල සිදුකරන කටයුතු පිළිබඳව ද පරීක්ෂා කිරීම අවශ්‍ය වේ.

මෙහිදී දූෂණය වීමේ අවදානමක් හඳුනා ගතහොත් වගාව ආරම්භයට පෙර ඒ සඳහා පිළියම් යෙදීම වැදගත් වේ. (මේ පිළිබඳ අදාළ තොරතුරු සටහන්කර තබා ගැනීම කල හැකිය)

සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පුරවන ලද ඉඩම් මෙන්ම විෂ අපද්‍රව්‍ය, කැනීම් කටයුතු වලදී ඉවත් කළ අපද්‍රව්‍ය, බණිෂ් අපද්‍රව්‍ය, ආරෝග්‍ය ශාලා අපද්‍රව්‍ය, පිළිස්සූ ද්‍රව්‍ය සහ කාර්මික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කළ ඉඩම් වගාකිරීම සඳහා සුදුසු නොවේ.

රූපය 2: සුදුසු ඉඩමක වගාකළ මඤ්ඤොක්කා වගාවක්

ආ) වගා ඉඩම කළමනාකරණය

1) අවධානම් කළමනාකරණය

බෝග නිෂ්පාදනයට යොදා ගැනීමට යෝජිත භූමිය අවට ඇති ඉඩම්, සත්ත්ව පාලනයට හෝ පොහොර ගබඩා කිරීමට භාවිතා කිරීම, අධික ලෙස කෘෂි රසායන භාවිතා කිරීම හා එම ඉඩම් වලින් ගලා එන ජලය මගින් නිෂ්පාදන භූමිය දූෂණය වීම වැනි හේතු නිසා වගා කරන බෝග ආහාරයට ගැනීමෙන් මිනිසාගේ සෞඛ්‍යයට අවදානමක් ඇතිවීමේ හැකියාවක් පවතී. එවැනි අවදානමක් නිරීක්ෂණය කළහොත් එම ඉඩම වගා කිරීම සඳහා භාවිතයට නොගැනීම හෝ විය හැකි හානි වැළැක්වීමට හෝ අවම කර ගැනීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් පසු පමණක් යොදාගැනීම කලහැකිය.

2) පස හා දේශගුණික අවශ්‍යතා සැපයීම

- මඤ්ඤොක්කා සඳහා පසේ හොඳ ජලවහනයක් සහිත ගැඹුරු සැහැල්ලු කාබනික ද්‍රව්‍ය සහිත පසක් තිබීම වඩාත් සුදුසුය. තද මැටි සහිත ඉඩම් හා ගල් සහිත, ජලවහනය දුර්වල ඉඩම් මෙන්ම ආන්තික ඉඩම් සුදුසු පරිදි සංවර්ධනය කර වගාවට යොදාගැනීම කල හැකිය.
- කාබනික පොහොර හෙක්ටයාරට ටොන් 10 ක් පමණ යෙදීම මගින් දුර්වල පසක් නම් දියුණු කර වගාව සඳහා සකසා ගැනීමට හැකිය.
- අතීතයේ තෙත් කලාපීය බෝගයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇතත් මේ වන විට ලංකාව පුරාම ව්‍යාප්ත වී ඇත. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1500 දක්වා ප්‍රදේශ සුදුසු වේ. හොඳින් හිරු එළිය ලැබෙන භූමියක් විය යුතු අතර මඤ්ඤොක්කා වගා කිරීම සඳහා 60% ට වඩා වැඩි ඉතා අධික බැවුම් සහිත ඉඩම් භාවිතා කිරීම සුදුසු නොවේ.
- වගා ක්ෂේත්‍රයේ/ භූමියේ පස ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම ගොවිපලේ තිරසාර පැවැත්ම සඳහා ඉතාමත් වැදගත් වේ. බැවුම් සහිත භූමියක් නම් හෝ පස සෝදා යාමේ ප්‍රවනතාවයක් පවතින ස්ථානවල පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකළ යුතුය.
- මඤ්ඤොක්කා වගාව ආරම්භයට පෙර යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වගා භූමියේ ඇති පස හා ජල ප්‍රභවයන් බැර ලෝහ, පළිබෝධනාශක අවශේෂ හා හානිකර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සඳහා පරීක්ෂා කළ හැකිනම් එය නිෂ්පාදනයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට වැදගත්වනු ඇත.

- යම් ඉඩමක් වගාකිරීම මගින් සැලකිය යුතු පාරිසරික හානියක් පිළිබඳ අවදානමක් නිරීක්ෂණය කළහොත් එම ඉඩම වගා කිරීම සඳහා සුදුසු නොවන අතර සිදු විය හැකි හානි වැළැක්වීමට හෝ අවම කර ගැනීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් පසු පමණක් භාවිතයට ගත හැකිය.
- තෝරාගත් ඉඩමේ, මඤ්ඤොක්කා වගාව සඳහා ඉතාමත්ම සුදුසු කොටස/ක්ෂේත්‍රය හඳුනා ගෙන එහි වගා කිරීම සිදුකල යුතු අතර ගොවිපලේ අනෙකුත් ඉඩම් කොටස් ගොඩනැගිලි, ගබඩා, කොම්පෝස්ට් සකස් කරන ස්ථාන ආදිය පිහිටුවීමට භාවිතා කිරීම සුදුසු වේ.

3) වගා භූමිය සඳහා සිතියමක් සකස් කිරීම

වගා භූමියේ ප්‍රධාන කොටස් පෙන්වීම සඳහා පිහිටීමේ දළ සිතියමක් පිළියෙල කිරීම වැදගත් වේ. බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ඉඩම් කොටස්/ක්ෂේත්‍ර (අංක හා වපසරිය සමග), පොහොර හා රසායනික ද්‍රව්‍ය ගබඩා කරන ප්‍රදේශ, යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිසිදු කරන ප්‍රදේශ, කොම්පෝස්ට් සකස් කරන ප්‍රදේශ, ජල ප්‍රභවයන්, ජල සම්පාදන පද්ධති, ජලාපවහන පද්ධති, ගොඩනැගිලි, පාරවල් ආදී ප්‍රධාන අංග එහි ලකුණු කර දැක්වීම කළ හැකිය.

රූපය 3: වගා භූමියේ ප්‍රධාන කොටස් පෙන්වීම සඳහා සකස් කල සිතියමක්

4) ගොවිපළ ව්‍යුහ (Farm structures)
 කළමනාකරණය
 මායිම් වැට

ගොවිපළ/වගා භූමිය වටා ආරක්ෂිත වැටක් තිබීම වැදගත් වන අතර එය ජීව හෝ අජීවී වැටක් විය හැක.

ගොවිපළේ භාවිතය සඳහා යොදාගන්නා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය ඒවායේ ගුණාත්මයට හානි නොවන සේ නියමිත පරිදි ගබඩාකර තැබීම වැදගත්වේ.

තාවකාලික ගබඩා ස්ථානය

මඤ්ඤෝක්කා නිෂ්පාදන ඇසිරීම සිදු කරන හා තාවකාලිකව ගබඩාකර තබන ස්ථාන ඉතා පිරිසිදුව පිළිවෙලකට තබාගැනීම හා සතුන් ඇතුළු නොවන පරිදි ආරක්ෂාකාරීව සකස් කිරීම වැදගත් වේ.

ජල සම්පාදන පද්ධති

ජල සම්පාදනය සඳහා යොදාගන්නා විවිධ ජල සම්පාදන පද්ධති (උදා: ඇලි වේලි, බට පද්ධති, ක්‍ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පද්ධති ආදී) පිරිසිදු හා කාර්යක්ෂම ජලය බෙදා හැරීමක් සඳහා ඉතා පිරිසිදුව පවත්වා ගනිමින් හොඳින් නඩත්තු කිරීම.

ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ

ක්‍රියා කරවන්නන්හට සිදු විය හැකි අනතුරු වළක්වා ගැනීම සඳහා නිරන්තරයෙන් ගොවිපළ වාහන, යන්ත්‍රෝපකරණ, ආයුධ හා ස්ප්‍රේ යන්ත්‍ර ආදිය ආරක්ෂා සහිතව භාවිතා කළ හැකි තත්ත්වයෙන් තබා ගැනීම, හොඳින් නඩත්තු කිරීම හා ඒ පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් සුපරීක්ෂාකාරී වීම වැදගත් වේ.

පළිබෝධ නාශක හා පොහොර ගබඩා

වගා ආරක්‍ෂණ දැල්, විදුලි වැටවල්, අධි ධ්වනි ක්‍රම, ඇම හා උගුල් යොදාගැනීම වැනි පළිබෝධ පාලනය සඳහා යොදාගෙන ඇති උපාංග නිසි ලෙස නඩත්තු කිරීම වැදගත් වේ.

ගොවිපළ කළමනාකරණය කිරීමේදී කවදුරටත් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු -

- බෝග අපද්‍රව්‍ය හා කැළි කසල, බෝග නිෂ්පාදන ප්‍රදේශ වලින් ඉවත්කර ක්‍ෂේත්‍රය පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- මඤ්ඤොක්කා නිෂ්පාදනය සිදු කරන ප්‍රදේශ, අස්වනු තේරීම හා ඇසිරීම කරන ස්ථාන වලට ගෘහාශ්‍රිත සතුන් හා ගොවිපළ සතුන් ඇතුල්වීම වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම.

3.2) රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම හා වගා නඩත්තුව

අ) ගුණාත්මයෙන් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරාගැනීම

- මඤ්ඤොක්කා වගාවක් ස්ථාපිත කිරීමේදී, අස්වැන්නේ ගුණාත්මය, වෙළඳපළ පිළිගැනීම, රෝග පළිබෝධ හා අහිතකර තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, දේශගුණික අනුවර්තනය වීම් ආදී කරුණු ගැන සලකා සුදුසු ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම හා ගුණාත්මයෙන් යුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ.
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගත් ස්ථානය, දිනය හා ප්‍රමාණය ගැන වාර්තාකර තබා ගැනීම වැදගත් වේ.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශ කර ඇති මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේද වගුව 1 හි දක්වා ඇත.

අපනයනය සඳහා සුදුසු ප්‍රභේද

මඤ්ඤොක්කා සඳහා මේ වන විට මැදපෙරදිග හා යුරෝපීය රටවල් මගින් ඉහල අපනයන ඉල්ලුමක් පවතී.

MU 51 වර්ගයේ අලයට දිගු ගෙලක් තිබීම හා අල මදය සුදු පැහැවීම යන අලයේ රූපාකාරයන් අපනයන ප්‍රමිතීන් සපුරාලන බැවින් අපනයනය සඳහා දැනට ශ්‍රී ලංකාව තුළ වගා වන ප්‍රධාන වර්ගය වේ.

වගුව 1 - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශකර ඇති මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේද

ප්‍රභේදාත්මක ලක්ෂණ	MU 51	CARI 555	කිරි කවඩි	
	පරිනත වීමේ වයස (මාස)	9-12	9-12	6-12
අපේක්ෂිත අස්වැන්න (හෙක්ටයාරයට වොන්)	35-40	35-40	22-75	
පැලෑටි සැලැස්ම	සෘජු	සෘජු	පදුරු	
පිටත - ඇතුළත පොත්තේ පැහැය	දුඹුරු - දම් පැහැ රෝස	දුඹුරු-ලා රෝස	සුදු - කිලිටි සුදු	
මදයේ පැහැය	සුදු	සුදු	සුදු	
අලයේ "ගෙල" කොටසක් තිබීම	ඇත	ඇත	නැත	
පිසීමේ ගුණය	ඉහළය	ඉහළය	ඉහළය	
අපනයන විභවය	ඇත	ඇත	නොමැත	
		 	 	

ප්‍රභේදය

	සුරනිමල	ස්වර්ණ	ශානි	HORDI MU 1	HORDI රතු
	9-12	9-12	9-12	9-12	5-9
	35-40	20-25	35-40	40-45	40-45
	සෘජු	සෘජු	සෘජු	සෘජු	පුදුරු
	දුඹුරු- රෝස	දුඹුරු- කහ	දුඹුරු-කඳු රෝස	දුඹුරු- ලා රෝස	දුඹුරු- ලා රෝස
	සිදු	ලා කහ	සිදු	සිදු	සිදු
	අැත	අැත	අැත	අැත	අැත
	ඉහළය	ඉහළය	ඉහළය	ඉහළය	ඉහළය
	අැත	නොමැත	අැත	අැත	අැත
					

ආ) රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවය

දඬු කැබලි මගින් මඤ්ඤොක්කා වගාව පිහිටුවා ගත හැක. ඒ සඳහා ගුණාත්මයෙන් උසස් සුදුසු ප්‍රභේද තෝරා ගත යුතුය. ඉක්මන් පරිණතිය සහිත, හොඳ අස්වැන්නක් ලබාදෙන හා ප්‍රධාන රෝග පලිබෝධ සඳහා ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ. රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස අනිවාර්යයෙන්ම භාවිතා කරනුයේ අඩුම වශයෙන් මාස 8 ක් වත් මේරූ දඬුය.

අස්වනු ගැලවීම හා සිටුවීම එකවිට සිදු නොවන විට නිසි ලෙස ගබඩාකොට තබා ඇති (උපරිම ලෙස මාස 6 කට අඩු කාලයක් ගබඩා කොට ඇති) දඬු භාවිතා කළ හැකිය. නමුත් කාලයත් සමග ප්‍රරෝහණ ශක්තිය අඩුවන බැවින් හැකි පමණ අපුත් දඬු භාවිතා කිරීම වැදගත් වේ.

ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් ගුණාත්මක වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදෙන බැවින් ඒ සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම වැදගත් වේ.

ආ) සිටුවීම සඳහා සුදුසු මඤ්ඤොක්කා දඬු කැබලි වල ලක්ෂණ

- අවම වශයෙන් සෙන්ටි මීටර 20 - 25 ක් පමණ දිගින් යුතු හා විෂ්කම්භය සෙන්ටි මීටර 2-2.5 ක් අතර දඬු කැබලි සිටුවීම සඳහා යෝග්‍ය වේ. (අවම අංකුර 5-6 ක් පමණ තිබීම).
- කැපුම් තලය පිපුරුම් තුවාල රහිතව පැහැදිලි කැපුම් සහිත වීම.
- කලින් කන්නයේදී හොඳ අස්වැන්නක් ලැබුණු, නිරෝගී වගාවකින් ලබා ගත් මේරූ හෝ අඩි දළ දඬු සුදුසු වේ. විශේෂයෙන් වෛරස් හා කොරපොතු කෘමි වැනි රෝග හා පලිබෝධ වලින් තොර වීම.

- අංකුර මෝදු නොවූ සහ පළුදු නොවූ දඬු කැබලි වීම.
- හෙක්ටයාරයකට දඬු කැබලි 10,000-12,000 ක ප්‍රමාණයක් ස්ථාපිත කල හැකිය.

රූපය 4: සිටුවීම සඳහා සුදුසු මඤ්ඤොක්කා දඬු කැබලි

ආ) ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම

අඩි 1 1/2 ක් පමණවත් ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩි කිරීම හා ඇලිවැටි සැකසීම / උස් පාත්ති හෝ වැටි සකස් කිරීම සිදුකරනු ලබන අතර වැටි වල සිටුවීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

රූපය 5: මඤ්ඤොක්කා වගාවක් සඳහා බිම් සැකසීම හා දඬු සිටුවීම

- නිරෝගී අලුත් දඬු කැබලි අංකුර ඉහළට සිටින සේ ඍජුව හෝ ආනතව දණ්ඩේ 2/3 ක් පමණ පසට වැලලෙන සේ සිටුවීම සුදුසු ය.
- අතු බෙදෙන වර්ග සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීමේ පරතරය ලෙස පේළි අතර සෙන්ටි මීටර් 120 හා පේළිය තුළ සෙන්ටි මීටර් 120 (සෙ.මී. 120 × සෙ.මී. 120) ලෙස වගාව පිහිටුවීම සිදු කළ හැකිය.
- මධ්‍යස්ථ ලෙස අතු බෙදෙන වර්ග සඳහා පේළි අතර සෙන්ටි මීටර් 90 හා පේළිය තුළ සෙන්ටි මීටර් 90 (සෙ.මී. 90 × සෙ.මී. 90) ලෙස වගාව පිහිටුවීම සිදු කළ හැකිය.

පැල ගහනය ලෙස හෙක්ටයාරයකට දඬු කැබලි 8,000 - 12,000 ප්‍රමාණයක් ස්ථාපිත කළ හැකි අතර වැඩි පැල ගහනයක් කරා යන විට වැඩි පාංශු සාරවත් බාවය හා අතු නොබෙදෙන වර්ග සිටුවීම හෝ අලයේ විශාලත්වය සීමා කිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම වැදගත්වේ. ඉතාම සුලභ පැළගහනය ලෙස හෙක්ටයාරයකට පැල 10,000ක් සිටුවීම සිදුකෙරෙන අතර පැල අතර පරතරය මීටර් 1 x මීටර් 1 ක් ලෙස වගාව පිහිටුවිය හැකිය.

ඉ) අතුරු බෝගයක් ලෙස මඤ්ඤොක්කා වගා කිරීම

- ප්‍රධාන වගයෙන් පොල් සහ කෙසෙල් යටතේ මඤ්ඤොක්කා වගා කරයි.
- පොල් වගාවක අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කිරීමේ දී, පොල් ගස් 2 ක් (මීටර 8 x මීටර 8) අතර මඤ්ඤොක්කා පේළි 2 හෝ 3 ක් වගා කරයි. මෙහි දී මඤ්ඤොක්කා දඬු මීටර් 1 x මීටර් 1 ක පරතරයකින් සිටුවීම හා අතු බෙදෙන වර්ගයක් නම් මීටර් 1.2 x මීටර් 1.2 අතර පරතරයක් ඇතිව වගා කිරීම සුදුසු වේ.
- කෙසෙල් යටතේ වගා කිරීමේදී, මැද පේළියක් ලෙස වගා කරන අතර කෙසෙල් ගස් වර්ධනය වන තෙක් වගාව සිදු කළ හැකිය.

රූපය 6: පොල් වගාවක අතුරු බෝගයක් ලෙස වගාකර ඇති මඤ්ඤොක්කා වගාවක්

රූපය 7: කෙසෙල් වගාවක අතුරු බෝගයක් ලෙස ලෙස වගාකර ඇති මඤ්ඤොක්කා වගාවක්

3.3) පොහොර භාවිතය

පසෙහි හෝ උපස්ථරවල පෝෂක මට්ටම හා බෝගයේ අවශ්‍යතාවය අනුව පොහොර යෙදීමට උනන්දු විය යුතුය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හෝ වෙනත් පිළිගත හැකි පාංශු පරීක්ෂණ සේවාවක සහය ලබා ගැනීමෙන් නියමිත පොහොර නිර්දේශ ලබාගත හැකිය.

සෑම විටම සමෝධානික පැලෑටි පෝෂක ක්‍රමවේද භාවිතය සඳහා උනන්දු වීම ඉතා වැදගත් වේ.

N, P, K ධනීජ පෝෂකයන්ගේ උග්‍රතා ලක්ෂණ, මඤ්ඤොක්කා බෝගයේ පහසුවෙන් හඳුනා ගත නොහැකි අතර මඤ්ඤොක්කා අස්වනු සමඟ වැඩි ප්‍රමාණයෙන් K (පොටෑසියම්) පෝෂකය පසෙන් ඉවත් වීමක්ද සිදුවේ. නිසි ලෙස පොහොර භාවිතයෙන් තොරව අඛණ්ඩව කෙරෙන මඤ්ඤොක්කා වගාවකදී අස්වනුවල ගුණාත්මයේ හා ප්‍රමාණයේ අඩුවීමක් දක්නට ලැබෙනු ඇත.

කාබනික පොහොර යෙදීමේදී,

කාබනික පොහොර ලබාගන්නේ නම්,

- පොහොර සෑදීමට යොදාගන්නා අමුද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තහවුරුවක් ලබාගැනීම හා පොහොර වල ගුණාත්මය පිළිබඳව තහවුරු කළ, පිළිගත හැකි ලියවිල්ලක් තිබේ නම් වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

- ගොවිපළ පොහොර (සතුන්ගේ මළ මුත්‍රා, තෘණ අතුරුණු හා කුකුල් කොටුවල අතුරුණු) භාවිතයේදී අවම වශයෙන් මාස 03 ක් වත් පරණ කරන ලද (ප්‍රතිකර්ම කරන ලද) කාබනික පොහොර වගාවට යෙදීම වැදගත් වේ.
- සිටුවීමට දින 3-5 කට පෙර කාබනික පොහොර (කුකුල් පොහොර/ගොම පොහොර හා කොම්පෝස්ට් පොහොර) හෙක්ටයාරයට ටොන් 10 බැගින් වනසේ වලවල් වලට යෙදීම යෝග්‍ය වේ.

පසෙහි පී. එච්. අගය 5 ට වඩා අඩු නම්, හුණු හෝ ඩොලමයිට් හෙක්ටයාරයට ටොන් 1-2 පමණ සිටුවීමට සති 2 කට පෙර යෙදීම සුදුසු වේ.

පොහොර ගබඩා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු,

- පොහොර පළිබෝධනාශක සමඟ එකට ගබඩා නොකළයුතු අතර එසේ සිදු කිරීමට අපහසු විට දී පොහොර හා පළිබෝධනාශක එකිනෙකට වෙන්ව ගබඩා කොට ඒ අනුව ලේබල් කර තැබීම.
- ජල ප්‍රභව දූෂ්‍යවීමේ අවදානමක් ඇති නොවන පරිදි පොහොර වර්ග හොඳින් ආවරණය වූ පිරිසිදු වියළි ස්ථානවල ගබඩා කිරීම.
- පොහොර සහිත ඇසුරුම් සෘජුවම පොළොව සමඟ ස්පර්ශ වීම වැළකෙන පරිදි ගබඩා කිරීම.
- පැල/දඬු හෝ අස්වනු සමඟ එකට පොහොර ගබඩා නොකිරීම.

වගුව 2 -මඤ්ඤොක්කා වගාව සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පොහොර නිර්දේශය (හෙක්ටයාරයකට කිලෝග්‍රෑම්)

කාලය	යූරියා	එම් ඕ පී	ටී එස් පී
සිටුවා සති 2 න්	85	125	120
මාස 2 න්	85	60	-
මාස 4 න්	85	60	-

3.4) ජල සම්පාදනය

බෝගයට ජල හිඟතාවයක් ඇති නොවන පරිදි අත්දැකීම් පාදක කරගනිමින් කාර්යක්ෂමව ජල සම්පාදන කටයුතු සිදුකිරීම වැදගත් වේ.

- යහපත් ජල සම්පාදනයක් හෝ වගාව සඳහා උචිත වර්ෂාපතනයක් යටතේ වර්ෂය පුරා වගා කළ හැකිය.
- මුල් මාස 3 දී පාංශු තෙතමනය පවත්වා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මෙම කාලයේ ජලය හිඟ වීමෙන් මුල් වර්ධනය අඩු වී අල අස්වැන්න අඩු විය හැකි වේ.
- පසේ දිගු කාලයක් ජලය රඳා තිබීම යෝග්‍ය නොවන අතර අල කුණු වීමට හේතු වේ. ඇලි-වැටි යොදා ජල වහනය දියුණුකර සෝදා පාළුව අවම කර වගා කටයුතු සිදුකිරීමෙන් ගොවිපළෙහි තිරසාර බව පවත්වාගත හැකිය.
- GAP ගොවිපළ වල වගා කටයුතු කිරීමට යොදා ගන්නා ජල ප්‍රභව දූෂිත ජලය එකතු නොවන, පිරිසිදු ජලය සහිත ඒවා වීම වැදගත් වේ.
- ජලය ලබාගැනීමේ දී රටේ නීතිමය අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ජලය එකතු කිරීම, ගබඩා කිරීම හා භාවිතය සිදුකිරීම වැදගත්.
- ලිං හා වගා ලිං ඉතා පිරිසිදුව නඩත්තු කළ යුතු අතර පොළවේ සිට අඩි 3ක් පමණවත් උසට ලිඳ වටා බැම්මක් බැඳීම, ලිඳ පිරිසිදු දැලකින් හොඳින් ආවරණය කර තිබීම ඉතාමත් වැදගත් වේ. මෙමගින් දූෂිත ජලය ලිඳට එකතු වීම වළක්වා ගත හැකි අතර කොලරොඩු හා කුරුල්ලන් වැනි සතුන්ගේ මළපහ ආදිය එකතු වීම වළක්වා ගත හැකි වේ.
- ගොවිපළ තුළ දී අස්වැන්න සේදීමකට ලක්කරන්නේ නම් හෝ සැකසුම් කටයුතු සඳහා යොදාගන්නේ නම් ඒ සඳහා

යොදාගන්නා ජලය පානීය ජලයට සමාන ගුණාත්මක බවින් යුතුවීම හෝ ජල පරීක්ෂණ වාර්තා මගින් තහවුරු කර ගෙන තිබීම වැදගත් වේ.

- මිනිස් මල අපවහන ජලය වගා කටයුතු සඳහා භාවිතා නොකළ යුතුය.

රූපය 8: දූෂිත ජලය හා අපද්‍රව්‍ය එකතු වීම වැළකෙන සේ සකස් කළ ලිඳක්

3.5) මඤ්ඤොක්කා වගාවේ බෝග ආරක්ෂණය

1. රෝග හා පළිබෝධ පාලනය

- රෝග හා පළිබෝධ වලින් තොර වගාවක් පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.
 - ඒ සඳහා
 - රෝග පළිබෝධ වලින් තොර නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය,
 - පෙර වගාවන්හී රෝගී සහ පළිබෝධ සහිත කොටස් ඉවත්කර පුලුස්සා දැමීම මගින් පැතිරීම වලක්වා ගැනීම සිදුකළ හැකිය.
- වගාවේ රෝග පළිබෝධ පාලනය සඳහා සමෝධානික පාලන ක්‍රම භාවිතයට යොමුවීම සහ කෘෂි රසායන මගින් පළිබෝධ පාලනයේදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශිත ක්‍රමවේද පමණක් භාවිතා කිරීම වැදගත්වේ.

අ) මඤ්ඤොක්කා වගාවේ රෝග හා පාලන ක්‍රම

වගුව 3 - මඤ්ඤොක්කා වගාවේ ප්‍රධාන රෝග හා පාලන ක්‍රියා

රෝගය හා රෝග කාරකය	රෝග ලක්ෂණ	රෝග පැතිරීම	රෝග පාලනය
<p>ශ්‍රී ලංකා මඤ්ඤොක්කා විවිත්‍ර වෛරස් රෝගය (SLCMV) රෝග කාරකය - ශ්‍රී ලංකා මඤ්ඤොක්කා විවිත්‍ර වෛරසය</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ළපටි පත්‍ර වල කහ කොළ විවිත්‍රය ඇතිවේ. ■ වර්ධනය වූ පත්‍රවල කොඩ වීම ඇති වේ. ■ පත්‍ර ක්ෂේත්‍රඵලය අඩු වී පත්‍ර අක්‍රමවත් හැඩයක් ගනී. ■ ශාකයේ වර්ධනය දුර්වල වීම හා අස්වැන්න අඩු වේ. ■ ඕනෑම වයසකදී ශාකයට වැළඳිය හැක. 	<p>රෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය මඟින් හා සුදු මැස්සා මඟින් රෝගය ව්‍යාප්ත වේ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ විකල්ප ධාරක ශාක පාලනය කිරීම. (වල් රබර්, වල් කරාඹු, කුප්පමේනියා, වකුපාළු වැනි ශාක). ■ රෝගී වගාවන් අසල නව වගාවක් ස්ථාපිත කිරීමෙන් වැළකීම. ■ නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය පමණක් වගාවට යොදා ගැනීම (මේ සඳහා විශ්වාසවන්ත අයෙකුගෙන් පමණක් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම). ■ රෝගී වූ ශාක මූලින් උපුටා ගිනිකබා විනාශ කිරීම හෝ ගැඹුරට වළලා දැමීම. ■ සුදු මැස්සා පාලනයට අදාළ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන කටයුතු සිදු කිරීම.
<p>දුඹුරු පත්‍ර පුල්ලි රෝගය රෝග කාරකයා <i>Mycosphaerella</i> Spp. දිලීරය</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ පත්‍ර වල කහ පැහැති දාර සහිත දුඹුරු පැහැ ලප ඇති වීම. ■ පරිණත පත්‍ර වල මූලික රෝග ලක්ෂණ දැකිය හැක. ■ කල් යත්ම පත්‍ර කහ වී හැලී යයි. ■ අස්වැන්න අඩු වේ. 	<p>ළපටි අංකුර සහිත ආසාදිත දඬු කැබලි මඟින් හා ආසන්නයේ ඇති වගා වලින් පැතිරේ.</p> <p>අධික ආර්ද්‍රතාවය සහිත වියළි කාලයේ දී පැතිරීම සිසු වේ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම. ■ නිර්දේශිත පරතර වලින් බෝගය සිටුවීම. ■ මුල් අවස්ථාවේදීම බිමට වැටෙන රෝගී පත්‍ර වගාවෙන් ඉවත්කර විනාශ කිරීම. ■ රෝගය පාලනය අපහසුනම් නිර්දේශිත දිලීරනාශකයක් භාවිතා කිරීම. <p>[පළිබෝධ නාශක නිර්දේශය https://doa.gov.lk/download-doa-sinhala/]</p>

<p>පාදස්ථ කුණු වීම</p> <p>රෝග කාරකය: <i>Sclerotium Spp.</i> දිලිරය</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ශාක පාදස්ථයේ සුදු පැහැති දිලිර ජාලා දක්නට ලැබීම. ■ ශාක පාදස්ථය කුණු වීම. ■ ශාක පත්‍ර යට සිට ඉහලට කහ පැහැ වීම. ■ හානිය අධික වූ කදේ වර්ණ වෙනස් වී පොකු ගැලවී යයි. 	<p>පාංශු දිලිරයක් මඟින් පැතිරේ.</p> <p>දෘඩ ස්ථරයක් හෝ කඩින් කඩ තෙත් වියළි තත්ව හා ජලය රැදීම සිදුවන අවස්ථා වල රෝගයට ගොදුරු වේ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ හානි වූ ශාක ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කිරීම. ■ ශාක පස් සමඟ මුලින් ඉදිරිම හා එම පස් පැතිරී නොයන ලෙස ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කිරීම. ■ හොදින් ජලය බැස යන ලෙස ගැඹුරු කාණු පද්ධති සැකසීම.
--	--	---	--

ආ) මඤ්ඤොක්කා වගාවේ කෘමි පළිබෝධකයින් හා පාලන ක්‍රම

වගුව 4: මඤ්ඤොක්කා වගාවේ ප්‍රධාන කෘමි පළිබෝධකයින් හා පාලන ක්‍රියා

පළිබෝධකයා සහ ලක්ෂණ	හානියේ ස්වාභාවය	පාලනය
<p>සුදු මැස්සා (White fly)</p> <p>සුදු මැස්සා මිලි මීටර් 2-3 ප්‍රමාණයේ සළබයෙකි. පත්‍ර යටි පස ගණාවාස ලෙස ජීවත් වේ. පත්‍ර යටි පස සර්පිලාකාර බිත්තර කැදලි දක්නට ඇත. සුදු පැහැ කෙඳි ආකාර ව්‍යුහ ගණාවාස ආශ්‍රිතව පැහැදිලිව දක්නට ඇත. සුහුඹුල් සතුන් සහ බිත්තර එක්ව ජීවත් වන අතර බාධා කිරීමකදී සුහුඹුලන් ඉගිලී යයි.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මාස 6 පමණ වන බෝගයේ වර්ධක අවධියේ හානිය දක්නට ඇත. ■ පත්‍ර මතුපිට කහ පැහැ පැල්ලම් දක්නට ඇත. ■ විවිධ වෛරසයෙහි වාහකයා ලෙස ක්‍රියා කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ආසාදිත වගාවක් අසල නව වගා ආරම්භ නොකිරීම. ■ සැලකිය යුතු හානියක් වන විට ජෛව පළිබෝධ පාලනය සඳහා සකසන ලද ජීවීන් ලබාගෙන ක්ෂේත්‍රයට නිදහස් කිරීම. ■ හානිය අධික අවස්ථාවේදී නිර්දේශිත කෘමි රසායන යෙදීම. <p>[පළිබෝධ නාශක නිර්දේශය https://doa.gov.lk/download-doa-sinhala/]</p>

<p>රේන්ද මකුණා</p> <p>ලා කහ පාටට හුරු කුඩා ප්‍රමාණයේ මකුණෙකි.</p> <p>ශිශුවන් සමඟ කුඩා ගණාවාස ලෙස පත්‍ර යටි පස ජීවත් වේ.</p> <p>සුළඟ මගින් ව්‍යාප්තිය වැඩි වීමක් සිදුවේ.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මුල් අවස්ථාවේ පත්‍ර බෙදෙන තැන සුදු පැහැ වේ. ■ කල් යාමේදී පත්‍ර සම්පූර්ණ කහවී, මැලවී යයි. ■ අවසානයේ කොළ හැලේ. ■ ශාකයේ මැද කොළ වලයන් වල සිට ඉහළට හානිය පැතිරේ. ■ මාස 03 න් පමණ පසු ශාක, හානියට ගොදුරු වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ පැහැදිලි අස්වනු හානියක් නොමැත. ■ මුල්ම අවස්ථාවේ කුඩා වගාවක් නම් සැර වතුර පහරකින් සෝදා හැරීම. ■ කොහොඹ නිස්සාරකය දින 7 කට වරක් යෙදීම. ■ අස්වනු නෙලීමෙන් පසු පත්‍ර කොටස් විනාශ කිරීම.
<p>පිරි මකුණා</p> <p>සුළු පලිබෝධකයෙක් ලෙස හඳුනා ගනී.</p> <p>ළපටි පත්‍ර වල යටිපස තාරටි එක්වන ස්ථානයේ ගණාවාස ලෙස ජීවත් වේ.</p> <p>ගණාවාසයක් තුළ සෑම ජීවන අවධියක්ම සිටී.</p> <p>ශිශුවා පමණක් වලනය වේ.</p> <p>පිරිමි සුහුඹුලා පියාපත් දරයි.</p> <p>ශිශුවා සහ සුහුඹුලා යුෂ උරා බී හානි කරයි.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ යුෂ උරා බීම නිසා පත්‍ර ගොටු ගැසේ. ■ ආසාදිත වගාවක දඬු කැබලි / රෝපණ ද්‍රව්‍ය මඟින්, සුළඟ මගින් සහ කුහුඹුවන් මඟින් ව්‍යාප්ත වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ හානිකර කොටස් ඉවත්කර විනාශ කිරීම. ■ හානිය විශාල නම් ජෛව පලිබෝධ පාලනය සඳහා සකසන ලද ජීවීන් ලබාගෙන ක්ෂේත්‍රයට නිදහස් කිරීම.

<p>කම්බිලි පණුවා</p> <p>කුරුමිණියාගේ කීට අවධියයි. විශේෂ කිහිපයක් පලිබෝධ ලෙස ක්‍රියා කරයි. පසේ බිත්තර දමන සුහුඹුලාගේ කීටයා හානිය සිදු කරයි. සුහුඹුලන් දිවා කාලයේ වගාවේ දැකීම අපහසුය.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ අල වල පෝෂක සහ මදය කීටයා විසින් කා දමයි. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ වගාවට පෙර පස හොඳින් පෙරලීම. ■ හොඳින් දිරාපත් වූ කොම්පෝස්ට් භාවිතය. ■ වගාව සිටුවීමට පෙර chlorantanipole-04GR පසට යෙදීම. ■ වගා භූමිය කැලි කසල කොළ රොඩු වැනි අපද්‍රව්‍ය වලින් තොරව පිරිසිදුව තබා ගැනීම. ■ යාන්ත්‍රික ක්‍රම මගින් කීටයන් හැකිතාක් විනාශ කිරීම.
<p>කොරපොතු කෘමීන් -</p> <p>(Scale insects)</p> <p>සමූහ වශයෙන් දඬු මත යුෂ උරා බී ජීවත් වන ඔවුන් ගහනය ශීඝ්‍රව වැඩිකර ගනී.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ දඬු මත යුෂ උරාබීම හා දරුණු හානියකදී කඳ පූර්ණවම කොරපොතුවන් ගෙන් වැසෙන අතර බෝගය කුරු වී පත්‍ර හා කඳ වියළී මියයයි. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ කෘමි ආසාදන නොමැති දඬු, රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස භාවිතා කිරීම. ■ කෘමි ගහනය සහිත ශාක ඉවත් කර ගිනි තබා විනාශ කර දැමීම. ■ රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවම වීම සහිත කෘමි නාශක දියරයක ගිල්වා පූර්ව ප්‍රතිකාර කොට සිටුවීම.

ඇ) වල් මර්ධනය

මඤ්ඤොක්කා බෝගයේ මුල් අවධියේදී නිසි ලෙස වල් මර්ධනය සිදු නොකළහොත් වර්ධනය බාල වීම හා අස්වැන්න අඩුවීම සිදුවේ. එබැවින් මඤ්ඤොක්කා බෝගයෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා වල් මර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි.

වල් මර්ධනය කිරීමේදී

- බිම් සැකසීමට පෙර නිර්දේශිත වල් නාශක යෙදීමෙන් හෝ යාන්ත්‍රිකව වල් මර්ධනය.
- පස හොඳින් පෙරලීම හා කැට පොඬිකර හිරු එළියට නිරාවරණය කිරීම.
- දඬු සිටුවා පොහොර යෙදීමට පෙර සුදුසු යාන්ත්‍රික ක්‍රමයක් මගින් වල් මර්ධනය සිදු කිරීම.
- මුල් කාලයේදී භූමිය නිරවරණය වී ඇති විට වල් වර්ධනය වීමක් සිදු වේ. එම නිසා පොහොර යොදා පස් ගස්වටා එකතු කිරීම කළ හැකිය.
- වල් නාශක භාවිතය අවම කර යාන්ත්‍රික ක්‍රම ලෙස උදුලු ගැම හා යන්ත්‍ර භාවිතය වැනි ක්‍රම මගින් වල් මර්ධනය කිරීම වැදගත්වේ.
- වසුන් භාවිතය මගින් වල් පාලනය කිරීමෙන්, වල් මර්ධනය සඳහා වැය වන වියදම් අවම කරගැනීමට හැකිවේ.

රූපය 9: වල් මර්ධනයකර පවත්වාගෙනයන මඤ්ඤොක්කා වගාවක්

ඇ) මඤ්ඤොක්කා වගාවට හානිකරන මහා පළිබෝධකයින්

මීයන්, වල් උෟරන්, ඉත්තෑවන් වැනි සතුන් මඤ්ඤොක්කා වගාවට හානිකරන ප්‍රධාන මහා පළිබෝධකයින් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

මර්ධනය සඳහා

- මීටරයක් පමණ උසට සුදුපාට පොලිතිනයක් වගාව වටා අඩියක් පමණ පසට යටවනසේ වැටක් ලෙස සකසීම.
- වගා ක්‍ෂේත්‍රය වටා මීටරයක පමණ බිම් තීරුවක් වල් වලින් තොරව එළිපෙහෙලි කර පිරිසිදුව තැබීම,
- විදුලි වැට/විදුලි පඹයා යෙදීම වැනි උපක්‍රම භාවිතය.

රූපය 10: විදුලි වැට/විදුලි පඹයා යෙදීම වැනි උපක්‍රම භාවිතය

ඉ) ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලනය

ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලනයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- වගා ක්ෂේත්‍රය හොඳින් පිරිසිදු කිරීම හා පවත්වා ගැනීම.
- පස හොඳින් පෙරලා පලිබෝධකයින් හා රෝගකාරක වල බීජාණු, බිත්තර සහ කීටයන් විනාශ වීමට ඉඩ හැරීම.
- නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය.
- නිර්දේශිත පරතරයෙන් දඬු සිටුවීම.
- ජල වහනය දියුණු කිරීම.

- නිර්දේශිත පොහොර භාවිතය. (පාංශු පරීක්ෂාවකින් පසු)
- ප්‍රදේශයට ගැලපෙන බෝගයක් සමඟ බෝග මාරුව සිදු කිරීම.
- ආසාදනය විය හැකි රෝග කාරක හා කෘමීන් බාහිරින් ක්ෂේත්‍රයට පැමිණීම වළක්වා ගැනීම සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රික බාධක යෙදීම. (කෘමි ප්‍රතිරෝධී වැටක්: උදා - ජීව වැට හෝ සාරි මගින් සැකසූ වැටක් හෝ කෘමි ප්‍රතිරෝධී දූල්)
- නිරන්තර අධීක්ෂණය මගින් රෝග පලිබෝධ මුල් අවස්ථාවේදීම හඳුනා ගැනීම හා අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර කිරීම
- කෘමි පලිබෝධකයින් (සුදුමැස්සා) සඳහා කොහොඹ නිස්සාරකය භාවිතා කිරීම.
- වල් මර්ධනය හොඳින් සිදු කිරීම.
- ක්ෂේත්‍ර සනීපාරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම.
- අවශ්‍ය අවස්ථා වල ජෛව පලිබෝධනාශක භාවිතා කිරීම.
- මඤ්ඤාකකා වගාවේදී රසායනික පලිබෝධ පාලනය බොහෝ විට අත්‍යාවශ්‍ය නොවේ.

පළිබෝධනාශක භාවිතය

අ) පළිබෝධනාශක භාවිතා කිරීමේදී

- අත්‍යාවශ්‍ය අවස්ථාවකදී රසායනික පළිබෝධ පාලනය සිදුකිරීමට සිදුවුවහොත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව කටයුතු කිරීම.
- අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා බෝග නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ඒ ඒ රටවල් මගින් අනුමත කර නොමැති පළිබෝධනාශක භාවිතා නොකිරීම.
- පළිබෝධනාශක නිවැරදිව මැනීම හා මිශ්‍ර කිරීම සිදුකළ යුතු අතර ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් තිබීම.

ආ) පළිබෝධනාශක ඉසිම් පිළිබඳ වාර්තා

- සියලුම පළිබෝධනාශක යෙදීම් පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම වැදගත් වේ (කාබනික හා රසායනික).
- පළිබෝධනාශක යෙදීම් පිළිබඳ තබාගනු ලබන වාර්තා තුළ අදාළ බෝග-පළිබෝධ සංකලනය, යෙදූ ස්ථාන, දිනය, පළිබෝධ නාශකයේ වෙළඳ නාමය, පොදු නාමය, මාත්‍රාව, යෙදූ ක්‍රමය, ඉසින අයගේ නම ආදී සියලුම විස්තර අඩංගු කිරීම වැදගත් වේ.

ඇ) පළිබෝධනාශක ගබඩා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- වගාවට යොදාගන්නා පළිබෝධනාශක ගබඩාකර තැබීම සඳහා සුදුසු ගබඩාවක් සකසා ගැනීම.
- පළිබෝධනාශක ගබඩා අගුළු දමා තැබීමට හැකිවන සේ සකස් කිරීම හා සෑම විටම අගුළු දමා තැබීම.

• ලේබලයට හානි නොකොට පළිබෝධනාශක ඒවායේ මුල් ඇසුරුමෙන්ම ගබඩා කිරීම.

• හැකි සෑම විටම අදාළ ගොවිපලෙහි භාවිතය සඳහා නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක පමණක් ගබඩා කොට තැබීම.

• ආහාර ද්‍රව්‍ය හා අනෙකුත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ වලින් ඇත්ව, ආරක්ෂිත, හොඳින් වාතාශ්‍රය ඇති ගොඩනැගිල්ලක් තුළ පළිබෝධනාශක ගබඩා කිරීම.

• පළිබෝධනාශක ගබඩාවෙහි රාක්කවල ඇසිරීමේ දී, කුඩු ලෙස පවතින පළිබෝධනාශක රාක්කවල දියර ලෙස පවතින ඒවාට ඉහළින් හෝ වෙනම ගබඩා කිරීම.

• අනපේක්ෂිත විසුරුමක දී භාවිතය සඳහා හදිසි අවස්ථා පහසුකම්, පිරිසිදු ජලය හා වැලි බාල්දි, ඉක්මනින් ලබාගත හැකි ලෙස සකස් කොට තැබීම.

• හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් සහ ඇසුරුම් කිසිවිටක නැවත භාවිතා නොකිරීමටත් ඒවා අපහරණය කරන තුරු ආරක්ෂිතව ගබඩා කර තැබීමටත් කටයුතු කිරීම.

• සෞඛ්‍යයට හා පරිසරයට කිසිදු අනතුරක් නොවන ආකාරයට අපහරණය කිරීම.

රූපය 11: හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් අපහරණය කරන තුරු ආරක්ෂිතව ගබඩා කළ හැකි ඇසුරු

3.6) අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම

අ) අස්වනු නෙලීමේ දර්ශක/කාලය

අස්වනු නෙලීමට ගතවන කාලය මඤ්ඤෝක්කා ප්‍රභේදය අනුව වෙනස් වේ. අලවල පිරුණු බව හා විශාලත්වය මෙන්ම බොහෝ ප්‍රභේදයන්හි පැසුණු අලවල පිටත පොත්ත පුපුරා යාම වැනි ලක්ෂණ සලකාබැලීමෙන් අස්වනු නෙලීමට සුදුසු කාලය තීරණය කරගත හැක. සාමාන්‍යයෙන් මාස 7- 9 වන වගාවන් අස්වනු නෙලීම සඳහා සුදුසු වන අතර ප්‍රභේදය අනුව මෙම කාලය වෙනස් වේ. මඤ්ඤෝක්කා අස්වනු නෙලීමේ අවධිය අස්වැන්නේ ගුණාත්මය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් සිදු කරයි. කාලය ඉක්මවා ගිය පසු අල වල දෘඩ බව හා තන්තුමය ස්වාභාවය වර්ධනය වේ.

ආ) අස්වනු නෙලීම

අස්වනු නෙලීම දවසේ උෂ්ණත්වය අඩු වේලාවකදී සිදුකිරීම සුදුසුය. අස්වනු නෙලන අවස්ථාවේ පස තෙත සහිත වීමෙන් අස්වනු නෙලීම පහසු වේ. නමුත් වර්ෂාව අධික කාලවල අස්වනු නෙලීම මගින් අලවල තෙතමනය අධික විය හැකිය.

මෘදු පසක නම් කඳෙන් අල්ලා ඉහළට ඇදීම මගින් පහසුවෙන් අල ගලවා ගත හැකිවේ. රළ හෝ වියළි පසක නම් පස තෙත් කිරීම හා අලය වටා පස බුරුල් කිරීම සිදුකර අල ගැලවීම සිදුකල හැකිය.

රූපය 12: මඤ්ඤෝක්කා අල ගලවා ගැනීම

අස්වැන්න නෙලීමේදී තවදුරටත් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- අධික වර්ෂාවක් නැති උදේ හෝ සවස කාලයේදී අස්වනු නෙලීම.
- අලය පළඳු නොවන පරිදි ගැලවීම සිදු කිරීම.
- මුලෙන් ඉවත් කිරීමේදී අලයෙහි ගෙල කොටස සෙ.මී. 3-4 පමණ දිගකින් තිබීම.
- මුවහත තියුණු පිහියක් යොදාගනිමින් මුලෙන් අල වෙන් කිරීම.
- හැකි ඉක්මනින් ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත්කර සෙවන සහිත තාවකාලික ගබඩා ස්ථානයක තැබීම.
- ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී කුඩ වලට අසුරා දැඩි හිරු රශ්මියට නිරාවරණය නොවන පරිදි ප්‍රවාහනය සිදු කිරීම.

රූපය 13: අලයෙහි ගල කොටස සහිතව අස්වනු නෙලා ගැනීම

අ) නෙලාගත් අස්වැන්න සකස් කිරීම

ගලවාගත් මඤ්ඤොක්කා අස්වැන්න දිග කාලයක් ගබඩාකල නොහැක. එහි ගුණාත්මය අඩු වීම, ගලවා දින 2 ක් පසුවත්ම සිදුවේ. එම නිසා වෙළඳපොළ ඉල්ලුම අනුව අදාල ප්‍රමාණයට පමණක් අස්වනු නෙළීම මගින් හානිය අවම කර ගත හැකිය.

පළදු නොවූ අල පමණක් තාවකාලිකව ගබඩා කිරීම හා හැකි ඉක්මණින් වෙළඳපොළට යොමු කිරීම, පළදු අල ඇත්නම් ගැලවූ වහාම වෙනත් නිෂ්පාදන සැකසීම සඳහා අදාල ස්ථාන වෙත ලබාදීමත් වැදගත් වේ.

පළදු වූ අල වාතයට නිරාවරණය වීමෙන් අලය තුළ සයනයිඩ් නැමැති විෂ රසායනිකය නිපදවීම නිසා පාරිභෝජනයට නුසුදුසු වේ

නෙලූ අස්වැන්න හිරු එළියට නිරාවරණය නොකොට ඇසුරුම් කරන තෙක් සෙවන සහිත ස්ථානයක තැබීම කළ හැකිය.

ඇසුරුම් කිරීමට පෙර අල සෝදා පිරිසිදු කිරීම සඳහා මුලෙන් වෙන් කරගත් අල අඩු පීඩනයක් යටතේ ජලයෙන් සෝදා පස් හා අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සිදුකෙරේ.

රූපය 14: අල සෝදා පිරිසිදු කර මදපවනේ වියලා සකස් කිරීම

අ) ඇසිරීම හා වෙළඳපොළට යොමුකිරීම

- දේශීය වෙළඳපොළ සඳහා මඤ්ඤොක්කා අල පිරිසිදු ජලාස්ථික ක්‍රේට්/කුඩ තුල අසුරා දැඩි හිරු රශ්මියට නිරාවරණය නොවන පරිදි ප්‍රවාහනය කිරීම වඩාත් සුදුසු වේ.
- ප්‍රවාහනයේදී පොහොර, කෘෂි රසායන හෝ වෙනත් රසායනික ද්‍රව්‍ය සමග එකට ප්‍රවාහනය නොකිරීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් ය.

අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා

අඩු පීඩනයක් යටතේ ජලයෙන් සෝදා පස් හා අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කල අල හොඳින් පවනේ වියලා එම අල පහත ඇසුරුම් යොදා ගනිමින් අපනයනය සඳහා සකස් කල හැකිය.

- තෙතමනය සහිත ජීවානුහරණය කල ලී කුඩු හෝ කොහුබත් සහිත කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි වල ඇසිරීම (මෙහිදී ලී කුඩු හෝ කොහුබත් මිරිකු විට ඇඟිලි අතරින් ජලය පිටතට නොඑන පරිදි තිබිය යුතුය).
- පැරෆින් ඉටි ද්‍රාවණයක ගිල්වා නිවා ගැනීමෙන් පසුව කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි තුළ ඇසුරුම් කිරීම.

- අල එකින් එක හැකිලීමේ එතුම (Srink wrap) මගින් හොඳින් ආවරණය කර කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි තුළ ඇසිරීම.

රූපය 15: පැරැකිත් ඉටි ද්‍රාවණයක ගිල්වාගත් පසුව කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි තුළ ඇසුරුම් කිරීම

ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය

- ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය මගින් නිෂ්පාදනය දූෂ්‍ය නොවිය යුතු අතර ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය හා බඳුන් කෘමි සතුන්, මීයන්, කුරුල්ලන් වැනි සතුන්ගෙන් ආරක්ෂාවන පරිදි පිරිසිදු ස්ථානයක ගබඩා කිරීම වැදගත් ය.
- ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය කෘමි නාශක වැනි රසායනික ද්‍රව්‍ය සමඟ එකට නොගැටෙන පරිදි ගබඩා කළ යුතුය.

ඇ) අපනයනය සඳහා සුදුසු අලයක තිබිය යුතු ලක්ෂණ

අල වශයෙන් අපනයනය කිරීමේදී,

- අපනයනයට සුදුසු මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම (උදා: MU 51)
- අලයක දිග වැදගත් වන අතර එය සෙන්ටි මීටර් 20-45 අතර තිබීම.
- අලයේ ඒකාකාරී හැඩයක් තිබීම, අලයේ දිගු ගෙලක් තිබීම හා පළඳු වී නොතිබීම.
- පොත්ත පලඳු නොවීම, දිලීර ආසාදන සිරිම් කැළැල් ආදිය නොමැති අලුත් අල වීම.

- සමහර අවස්ථාවලදී අලයේ විෂ්කම්භය අනුව කාණ්ඩ කිහිපයකට වෙන් කර මිලදී ගනු ලැබේ.

කාණ්ඩය	විෂ්කම්භය (සෙ.මී.)
A	4.0 - 6.0
B	6.1 - 8.0
C	>8.0

රූපය 16: අපනයනයට සුදුසු මඤ්ඤොක්කා අස්වනු

- නමුත් දැනට වඩාත් ඉල්ලුමක් ඇත්තේ විෂ්කම්භය සෙන්ටි මීටර් 4-6 අයත් කාණ්ඩයට යි. නමුත් මෙය අපනයනය කරන රට අනුව වෙනස් විය හැක.
- සාමාන්‍යයෙන් අලයක දළ බර ග්‍රෑම් 300 -1600 අතර වීම.
- ව්‍යාධිජනක ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් සම්පූර්ණයෙන් තොර වීම හා සෞඛ්‍යයට අහිතකර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් ඇති වන විෂ සහිත ද්‍රව්‍ය වලින් තොර වීම. එසේම පස මගින් හා වාතයෙන් (බාහිර පරිසරයෙන්) ඇති වන විෂ සහිත ද්‍රව්‍ය වලින් තොර වීම ඉතා වැදගත් වේ.
- ජාන වෙනස් නොකල (Non GMO), විකිරණශීලී නොවන සහ විෂභාවයන් නොමැති රෝපණ ද්‍රව්‍ය වීම. දැනට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජානමය වෙනස්කම් කල මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේද නොමැත. අපනයනයට පෙර බැර ලෝහ හා විකිරණශීලීතාවයට නිරාවරණ වූ ප්‍රදේශවල වගා කල මඤ්ඤොක්කා නොවන බවට තහවුරු කර ගත යුතුය.

දැනට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිදහස් කල ප්‍රභේද තුළ විකිරණශීලීතාවය හා විෂ සහිත බවක් නොමැත.

ඉ) මඤ්ඤොක්කා කඳන් අසුරා තැබීම

- මඤ්ඤොක්කා අස්වැන්න නෙලීමෙන් පසු, මේරු නිරෝගී කඳන් මිටි ලෙස සකසා සිරස්ව සෙවනක් සහිත ස්ථානයක අසුරා තැබිය හැකිය.
- වියලීම වැලැක්වීම සඳහා ජලය යෙදීම හා පිදුරු වැනි ද්‍රව්‍යයකින් වසා තැබීම කළ හැකිය.
- අවම වශයෙන් මීටර් 1ක පමණ දිග දඬු අංකුර ඉහළට සිටින සේ මිටි ලෙස බැඳ අපර කෙළවර පොළොවේ වලලා තැබිය හැකිය. සිටුවන අවස්ථාවේදී සියලු අංකුර ඉවත් කර භාවිතා කළ හැකිය.
- වර්ධක ප්‍රචාරණ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීමේදී කාලයත් සමඟ ඒවායේ ප්‍රරෝහණ ශක්තිය අඩු වීම, ජලය ඉවත් වීම, අංකුර ලියලීම මත සංචිත පෝෂක ඉවත්වීම හා කොරපොතු කෘමීන් වැනි පළිබෝධකයින්ගේ හානි වැඩිවීම වැනි දේ සිදුවිය හැකි බැවින් අලුත් දඬු භාවිතයට යොමුවීම වැදගත් වේ.

රූපය 17: මඤ්ඤොක්කා දඬු අංකුර ඉහළට සිටින සේ මිටි ලෙස අසුරා ඇති අසුරා

3.7) අගය එකතු කල නිෂ්පාදන සැකසීම

අගය එකතු කල නිෂ්පාදන සැකසීම ගොවිපළ තුළ සිදුකරන්නේ නම් SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා එම ස්ථානද සලකා බැලෙන අතර ප්‍රමිතියට අනුව නිවැරදිව පවත්වාගෙන යාම ඉතා වැදගත්වේ.

1. මඤ්ඤොක්කා විජ්ජා සැකසීම

මේ සඳහා ඕනෑම මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේදයක් භාවිතා කල හැක.

අල වශයෙන් අපනයනය කිරීමේදී ප්‍රතික්ෂේප වූ අල එහෙත් හොඳ තත්වයෙන් ඇති අලුත් අල මෙහිදී භාවිතා කල හැක.

රූපය 18: මඤ්ඤොක්කා විප්ප් සැකසීම

2. මඤ්ඤොක්කා පිටි සැකසීම

භූය 6ක් පමණ පිරිසිදු ජලයේ ගිල්වා තබා ඉන් පසු මිලි මීටර් 2-3 ඝනකම සහිත රවුම් පෙති කපා යන්ත්‍රානුසාරයෙන් වියලීම (සෙල්සියස් අංශක 45-55) සිදු කරයි. ඉන් පසු සුදු යකඩ දැලක් සහිත ඇඹුරුම් යන්ත්‍රයකින් පිටි කර ගත හැකිය.

රූපය 19: මඤ්ඤොක්කා අල රවුම් පෙති කපා යන්ත්‍රානුසාරයෙන් වියලීම

ඖෂධ වර්ග නිපදවීම, සවි නිපදවීම මෙන්ම රොටි, පිට්ටු, පෑන් කේක්, කේක්, තෝපේ, නුඩ්ලේස්, පාන්, බේස්කට් වැනි ආහාර සෑදීම සඳහා මෙම පිටි යොදා ගනී.

රූපය.20: වෙළඳපළ සඳහා අසුරා සකස් කල මඤ්ඤොක්කා පිටි

3.8) සේවකයින්ගේ ආරක්‍ෂාව, සෞඛ්‍ය හා සුභසාධනය

- ආරක්ෂිත හා යහපත් සේවා තත්වයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලසුමක් අනුව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.
- හැකි සෑම විටම සේවකයින්ගේ ආරක්‍ෂාව, සෞඛ්‍ය හා සුභ සාධන පහසුකම් සැලසීමට කටයුතු සිදු කිරීම යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් යටතේ එන ප්‍රධාන අංගයකි.
- අවශ්‍ය පහසුකම් හා උපකරණ සැපයීම කළ හැකිය. සේවකයින් සඳහා අදාළ ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් ලබා දීම. විශේෂයෙන් දැන් සේදීමේ පහසුකම් වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම ආදී මූලික පහසුකම් සපයා තිබීම වැදගත් වේ.
- හදිසි අවස්ථාවක දී ප්‍රතිකාර කළ හැකි පරිදි ප්‍රථමාධාර පෙට්ටියක් ගොවිපළ තුළ ළඟා වීමට පහසු නිශ්චිත ස්ථානයක තැබීම.
- සියලුම රැකියා තත්වයන් ජාතික මට්ටමේ හෝ ප්‍රාදේශීය නීති රීතිවලට අනුකූල වීම වැදගත් වේ.

පුහුණුව ලබාදීම

ආදායම් උපකරණ භාවිතය, කෘෂි රසායන යෙදීම ආදී ක්‍රියාකාරකම් නිවැරදිව සිදු කරන ආකාරය හා SL-GAP ප්‍රමිතීන් පිළිබඳව ගොවිපළ සේවකයින් පුහුණු කිරීම ආදී කටයුතු සිදු කිරීමට මූලිකත්වය දී කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. ලබාදුන් පුහුණු පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම අවශ්‍යවේ.

ස්වස්ථතාව

- ගොවිපළ හා එහි ඇති සියලුම ස්ථානවල (ඇසුරුම් හා ගබඩා ස්ථාන ආදී) පළිබෝධ පාලනය සිදු කිරීම හා ගොවිපළ පරිශ්‍රය සෑම විටම පිරිසිදුව තබා ගැනීම.

- අස්වනු සැකසීම ආදී ක්‍රියාවන් සඳහා සේවකයින් යොදා ගැනීමේදී බෝවන රෝග වලින් තොර පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීමට අවධානය යොමු කිරීම.
- ගොවිපළ සේවකයින් සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී වෛද්‍ය පරීක්ෂණ පහසුකම් ලබා ගැනීමට යොමු කිරීම.

3.9) පාරිසරික ගැටලු අවම කිරීම

- බෝග නිෂ්පාදකයින් දැනට පවතින පාරිසරික නීති රීතිවලට අනුකූලව බෝග නිෂ්පාදනය කළ යුතුය.
- වාතය, ජලය, පස, ජෛව විවිධත්වය හා අනෙකුත් පාරිසරික ගැටළු පිළිබඳ අවධානය යොමුකර කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- සංරක්ෂිත හා පාරිසරික වශයෙන් වඩාත් සංවේදී ප්‍රදේශ අයුතු ලෙස භාවිතා නොකළ යුතුය.
- SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව වගා කිරීමේදී පරිසරය ආරක්ෂා වන පරිදි වගා කටයුතු කිරීම සඳහා වැදගත් ස්ථානයක් හිමිවේ.

3.10) වාර්ථා නඩත්තු කිරීම

බිම් සැකසීමේ සිට නිෂ්පාදන බෙදා හරින අවස්ථාව දක්වා අදාළ සියලු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වාර්තා තබා ගැනීම වැදගත් අංගයකි (උදා: රෝපණ දින තෝරා ගැනීම, පොහොර භාවිතය, පළිබෝධක නාශක භාවිතය, වෙනත් කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය යෙදීම් පිළිබඳ මෙන්ම අස්වනු නෙලීම් ආදිය පිළිබඳ).

අ). ගොවිපළ තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්ම (Quality Management Plan for the Farm)

ගොවිපළ පවත්වාගෙන යාමේදී සිදුකිරීමට සිදුවන සියලුම වැදගත් ක්‍රියාකාරකම්

සැලසුම් කිරීම හා වාර්තාවක් ලෙස සකස් කිරීම මෙහිදී සිදුකෙරේ.

ඉදිරි වසරක කාලයක් සඳහා SL-GAP සහතිකය ලබාදෙන බැවින් අවම වශයෙන් වසරක කාලයක් සඳහා ගොවිපළ තත්ත්ව කළමනාකරන සැලැස්මක් සැකසීම ඉතා වැදගත් කරුණකි.

අ). බෝග වාර්තා

මඤ්ඤෝක්කා වගාව සිදුකිරීමේදී සිදු කරුණුලබන ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මගින් හඳුන්වා දී ඇති බෝග වාර්තා පොතෙහි ආදර්ශ ආකෘතිය මගින් මේ සඳහා මග පෙන්වීමක් ලබාගත හැකිය (ඇමුණුම 01).

අ). උපදෙස් සටහන් පොත (Instruction Book)

තාක්ෂණික නිලධාරීන් විසින් වරින් වර ලබාදෙනු ලබන උපදෙස් හා අදහස් ලිඛිතව සටහන් කිරීම සඳහා යොදාගනී.

අ). ලිපි ලේඛණ ගොනු (Files)

ඉහත බෝග වාර්තා වලට අමතරව විශේෂ ලේඛන අමුණා තැබීම සඳහා යොදා ගැනේ.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව වගාවක් පවත්වා ගැනීමේ දී සම්පූර්ණ කළ යුතු අවශ්‍යතාවයන් සාරාංශකර දැක්වීම.

අයිතමය	අවශ්‍යතාවය	සිදු කල හැකි ආකාරය
1. වගා ක්‍ෂේත්‍රය	බැර ලෝහ හා පළිබෝධනාශක මගින් දූෂ්‍ය වීමේ අවධානමක් නොමැතිවීම.	ක්‍ෂේත්‍රය අවට පිහිටි අනෙකුත් වගාවන් හා ක්‍රියාකාරකම් අනුව අවධානම් තක්සේරුවක් සිදුකර අවශ්‍ය පිළියම් යෙදීම.
2. ජල ප්‍රභවය	බැර ලෝහ හා පළිබෝධනාශක මගින් දූෂ්‍ය වීමේ අවධානමක් නොමැති වීම.	දූෂ්‍ය වීමේ අවධානමක් පවතින්නේ නම් ජලයේ ගුණාත්මය පරීක්‍ෂාකර බැලීම.
3. පළිබෝධනාශක යෙදීම	පළිබෝධනාශක යෙදීමට අවශ්‍ය නම් පමණක්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව නියමිත අකාරයට යෙදීම.	නිර්දේශ පිළිබඳ හොඳින් දැනුවත් වීම. අදාළ යෙදීම් පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම.
	ලේබලයේ ඇති උපදෙස් පිළිපැදීම හා පෙර අස්වනු කාලය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීම.	පළිබෝධනාශක බදුනේ ඇති ලේබලය හොඳින් කියවා ඒ අනුව කටයුතු කිරීම.
	පළිබෝධනාශක මගින් අවට ජල මූලාශ්‍ර දූෂ්‍ය නොවීමට කටයුතු කිරීම හා ආරක්‍ෂිතව ගබඩාකර තැබීම.	අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පමණක් මිශ්‍ර කිරීම, හිස් බඳුන් ආරක්‍ෂිතව තැබීම, අගුලු දැමිය හැකි ස්ථානයක පළිබෝධනාශක ගබඩාකර තැබීම.
4. නිෂ්පාදන කටයුතු	පාංශු සංරක්ෂණය හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව පොහොර යෙදීම.	සුදුසු පාංශු සංරක්ෂණය ක්‍රමවේද භාවිතය, පොහොර අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ දැනුවත් වීම හා පොහොර යෙදීම් පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම.
	රෝග පළිබෝධ වලින් තොර රෝපණ ද්‍රව්‍ය/දඬු කැබලි භාවිතය.	රෝපණ ද්‍රව්‍ය/දඬු කැබලි ලබාගත් ස්ථානය පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම.
5. අස්වනු නෙලීම	නියමිත පරිනතියේදී අස්වනු නෙලීම හා හැකි ඉක්මනින් වෙලදපළ කරා යොමු කිරීම.	දින දෙකකට පෙර වෙලදපළට හෝ සැකසුම් ස්ථාන වෙත යොමු කිරීම හා අදාළ වාර්තා තබා ගැනීම.
6. සේවක සෞඛ්‍ය හා සුබසාධනය	ගොවිපළ සේවකයින් ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂාව හා සනීපාරක්‍ෂක පහසුකම් සැලසීම.	පළිබෝධනාශක යෙදීමේදී සුදුසු ආරක්‍ෂිත ඇඳුම් පැලඳුම් යොදා ගැනීම, අත් පා සේදීම හා වැසිකිලි පසසුකම් සපයා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම.
7. වාර්තා නඩත්තු කිරීම	පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ වාර්තා තබාගැනීම. රෝපණ ද්‍රව්‍ය, පොහොර හා පළිබෝධනාශක ලබාගත් ස්ථාන පිළිබඳ, සියලුම කෘෂි රසායන යෙදීම් පිළිබඳව, කාබනික පොහොර හා රසායනික පොහොර යෙදීම් පිළිබඳව හා වෙලදපොළ පිළිබඳව.	බෝග සැලැස්ම ඇතුලුව සියලුම විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් දෛනිකව වාර්තා කර තැබීම. පැහැදිලි හා යාවත්කාලීන කරනලද වාර්තා නඩත්තු කිරීම හා අවම වසර දෙකක කාලයක් සඳහා තබාගැනීම.

4. SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පියවර

අ) SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා පියවර

ගොවිපළ ක්ෂේත්‍ර තෝරා ගැනීම හා SL-GAP ප්‍රමිතියට අනුව ගොවිපළ සැකසීම.
(මේ සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගෙන් ලබාගත හැකිය).

ගොවිපළ නියමිත පරිදි සකස් කර ඇති දැයි පරීක්ෂා කර බැලීම/ ගොවිපළ අභ්‍යන්තර විගණනය සිදුකිරීම.
(මෙය තමා විසින් ප්‍රථමයෙන් සිදුකර බැලීම (ඇමුණුම 3 අනුව) හා අවසානයේ තම ප්‍රදේශයේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරී හෝ සුදුසු නිලධාරීවරයෙකු මගින් සිදුකර ගැනීම).

SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා අයදුම්පත්‍රය නිවැරදිව පුරවා අදාළ ඇමුණුම් ද සහිතව ආසන්නම බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත භාරදීම.
ඒ සමඟම SL-GAP සහතිකකරණ ගිවිසුම්පත්‍රය අත්සන් තබා පිටපත් දෙකකින් භාරදීම.

ආ) අයදුම්පත්‍ර ලබාගැනීම

SL-GAP සහතිකය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වගාකරුවන්ට SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා වූ අයදුම්පත්‍රය, පිරවීමේ උපදෙස් පත්‍රිකාව හා ගිවිසුම් පත්‍රය බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගින් නොමිලේ ලබාගත හැකි අතර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වෙබ් අඩවියෙහි SL-GAP වෙබ් පිටුව හරහා ද බාගත කිරීම කළ හැකිය.

ඇ) අයදුම්පත්‍ර භාරදීම

ගොවිපළ සකස්කර අවසන් වූ පසු හා අස්වැන්න නෙලීමට අවම මාස දෙකකට පෙර සම්පූර්ණ කළ අයදුම්පත්‍රය අදාළ ඇමුණුම් ද සහිතව ඔබගේ ප්‍රදේශයට ආසන්න බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (ඇමුණුම 02) වෙත භාරදීම.

අයදුම්පත්‍රය භාරදෙන විට ඒ සමඟ SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා වූ ගිවිසුම්පත්‍රය පිටපත් දෙකකින් අත්සන් තබා අයදුම් පත සමඟ භාර දීම.

ඇ) ගොවිපළ අවසන් විගණනය සිදු කිරීම

- අස්වැන්න නෙලීමට ආසන්න දිනයක දී ක්ෂේත්‍ර විගණනය සිදු කිරීම සඳහා බීජ සහතික කිරීමේ SL-GAP විගණන නිලධාරීන් පැමිණෙනු ඇත. එසේ පළමු ක්ෂේත්‍ර විගණනය සඳහා පමණක් පැමිණීමට දින 2 කට වත් පෙර ගොවි මහතා හට දැනුම්දීම සිදුකෙරේ.
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී සාම්පල ලබා ගැනීම සිදු කෙරෙන අතර, විශේෂයෙන් නිෂ්පාදන දූෂ්‍යවීමේ අවධානම් තත්ව වල දී සිදුකෙරේ.

සාම්පල ලෙස,

- ජල මූලාශ්‍රයේ සාම්පල ලබා ගැනීම.
- අස්වනුවල සාම්පල ලබා ගැනීම සිදු කෙරේ.

ඉ) සහතික පත්‍රය අලුත් කිරීම (Renewal of Certificate)

SL-GAP සහතික පත්‍රය වසරක කාලයක් සඳහා නිකුත්කරණ අතර SL-GAP සහතික පත්‍රය කල් ඉකුත් වීමට මාස 03 කට පෙර නිවැරදිව පුරවා සකස් කළ අයදුම්පත (අලුත් කිරීම ලෙස සටහන් තබා) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත භාරදීම සිදුකළ හැකිය.

SL-GAP සහතිකකරණයට අදාළ තොරතුරු විමසීම සඳහා :-

<p>අතිරේක අධ්‍යක්ෂ බීජ සහතික කිරීමේ සේවය, ගන්නොරුව දුරකථන අංකය - 081-2388421 ෆැක්ස් අංකය - 081-2388217 විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය - scsdoa79@gmail.com</p> <p>හෝ</p> <p>SL-GAP සහතිකකරණ අංශය දුරකථන අංකය - 081-2388414 ෆැක්ස් අංකය - 081-2388414 විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය - slgapcertification@gmail.com</p>
--

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් යටතේ මඤ්ඤොක්කා වගාව

SL-GAP

ගොවිපොළ වාර්තා නඩත්තුව සඳහා ආදර්ශ ආකෘතිය

වගාකරුගේ නම :-

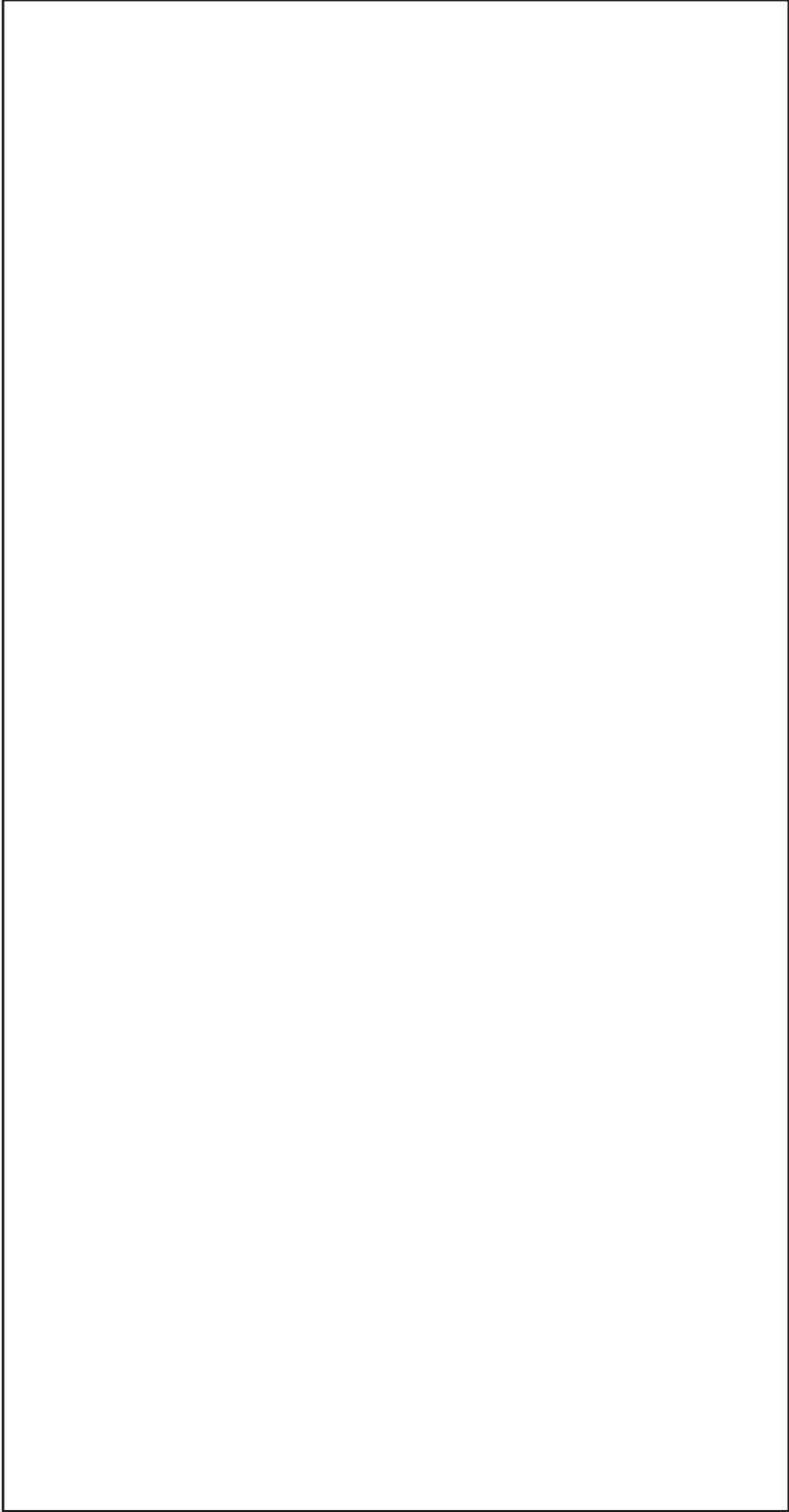
ගොවිපොළ ලිපිනය :-

ගොවිපොළ පිහිටීමට ආදාල GPS බණ්ඩාංකය : N..... E.....

බෝග වර්ග :-

ගොවිපොළ සිතියම

(මෙහි ප්‍රධාන මාර්ග, අතුරු මාර්ග, ප්‍රසිද්ධ ස්ථාන ඇතුළත්ව ඔබගේ ගොවිපොළට පිවිසෙන ගමන් මාර්ගය මෙන්ම, ගොවිපොළ තුළ වගා කෙරෙන අංක වලට අදාළව වසරේදී හා බෝග පිළිබඳවද ගොවිපළ තුළ පිහිටි ගොඩනැගිලි හා මායිම් ඇතුළත් විය යුතුය)

ගොවිපොළ මූලික තොරතුරු

ගොවිපොළේ වපසරිය

විවෘත: අක්කර

ආරක්ෂිත ගහ:

ආරක්ෂිත ගහය	වපසරිය (වර්ග අඩි)	බෝගය

සේවකයින් ගණන:.....

ඉලක්කගත වෙළඳපොළ: :.....

ජල සම්පාදන ක්‍රමය:

පිටාර බිටු විසිරුම් වෙනත් :.....

කෂේත්‍රය/කට්ටි අංකය හෝ නම	1	2	3	4	5
වගා වපසරිය					
බෝගය					
ප්‍රභේදය					
පැළ/බීජ සිටුවූ දිනය					

වගා භූමිය හා ජල ප්‍රභවය පිළිබඳ වාර්තාව

	විස්තරය	මුඛ	නැත
1.	ගොවිපොළ සඳහා තත්ව කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස්කර තිබේද?		
2.	වගා භූමිය මින් පෙර රෝහලක් හෝ කර්මාන්ත ශාලාවක් හෝ රසායනික ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමට යොදාගන්නා ස්ථානයක පිහිටා තිබේ ද?		
3.	පාංශු සංරක්ෂණ පනතට අනුව ඉඩමේ බැඳුම බෝග වගාවට උචිත වේ ද?		
4.	භූමියට උචිත පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම භාවිතා කර තිබේ ද?		
5.	භූමියේ මීට පෙර වර්ෂයේ බෝග වගා කර තිබේ ද?		
6.	පාංශු පරීක්ෂාවක් සිදුකර තිබේ ද?		
7.	පොහොර භාවිතය පස් පරීක්ෂණ වාර්තා පදනම ව සිදු කරන්නේද?		
8.	ජල සම්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ජල ප්‍රභවය ආරක්ෂිතව සකසා තිබේද?		
9.	වගාබිම වෙත, මිනිස් වාසස්ථාන හෝ සතුන් ඇති කරන ස්ථාන හෝ කර්මාන්ත ශාලා පිහිටා ඇති පරිශ්‍රයන් හරහා හෝ අධික ලෙස රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කරන ස්ථාන හරහා ජලය ගලා එන්නවා ද?		
10.	මින් පෙර රෝහල් කර්මාන්තශාලා පිහිටා තිබූ හෝ සත්ව පාලන කටයුතු සඳහා යොදාගන්නා ලද භූමි වල පිහිටි ලිං, පොකුණු වලින් ජලය ලබා ගන්නවා ද?		
11.	ලිං, පොකුණු වල ඇති ජලය අවට පිහිටි වගා භූමි සඳහා යොදනු ලබන රසානික ද්‍රව්‍ය වලින් දූෂණයවීමේ අවධානමක් තිබේ ද?		
12.	වගාවන් සඳහා භාවිතා කරන ජලයේ මූලික ජල පරීක්ෂාවක් සිදුකර තිබේ ද?		
13.	අස්වනු සැකසීමේදී සේදීමකට ලක්කරන්නේ ද?		
14.	අස්වනු සේදීම සඳහා පානයට පුදුසු ජලය තිබේද?		
15.	අස්වනු නෙලීමේදී හා සැකසීමේදී අස්වනු දූෂ්‍ය වීම වැලැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග (ප්ලාස්ටික් කුඩා, භාජන, ටාපොලින්, හෝ එවැනි දෑ භාවිතය) ගෙන තිබේද?		
16.	පළිබෝධනාශක ආරක්ෂිතව පරිහරණය කිරීම සඳහා විසිරුම් උපකරණ හා පළිබෝධනාශක යෙදීම පිළිබඳව පුහුණු ලබාගෙන තිබේද?		
17.	යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීම්/ පුහුණු ලබා ගෙන තිබේද?		

ගොවිපොළ අවධානම් කළමනාකරණය

	අවධානමෙහි ස්වභාවය	අවධානම කළමනාකරණය කිරීමට ගත් පියවර
උදා.	යාබදු වගා භූමියට අධික ලෙස කෘෂි රසායන යොදන බැවින් මාගේ වගාවටද රසායනික ද්‍රව්‍ය එකතු වීම.	වගා ක්ෂේත්‍රයේ එම පොදෙසට බාධකයක් ලෙස පොලිතින් ආවරණයක් අඩි 9ක් උසට සවි කිරීම.

වගා කිරීමට භාවිතා කළ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම පිළිබඳ වාර්තා

මිලදීගත් දිනය	මිලදීගත් යෙදවුම් වර්ගය (බීජ/පැළ)	ප්‍රමාණය (ග්‍රෑම්)	මිල (රු.)	මිලදීගත් ස්ථානය	කාණ්ඩ අංකය	නිෂ්පාදිත දිනය	කල් ඉතුරුවන දිනය/සතිය කාලය	නිෂ්පාදිත ආයතනය	බීජ/පැළ සිටවූ හෝ බීජ කවාන් කළ දිනය

කෘෂි රසායන හා පොහොර මිලදී ගැනීම පිළිබඳ විස්තර සටහන් කිරීම

මිල දී ගත් දිනය	මිල දී ගත් ද්‍රව්‍ය (රසායනික/කාබනික/දියර පොහොර වර්ග, කෘෂි නාශක, දිලීර නාශක, වල් නාශකය, හෝමෝන වර්ග ආදිය)	ප්‍රමාණය	මිල දී ගත් ස්ථානය	මිල (රු.)

සියළුම පොහොර හා හෝමෝන ආදිය යෙදීම පිළිබඳ සටහන්

දිනය	කට්ටි අංකය	වර්ගය	යෙදූ ප්‍රමාණය	යොදන ක්‍රමය (මූල මණ්ඩලයට/ පත්‍ර මතට)	යෙදූ පුද්ගලයා	නිර්දේශය ලබාදුන් ආයතනය/නිලධාරියා

රෝග හා පළිබෝධ පාලනය පිළිබඳ වාර්තා

1. රසායනික නොවන පළිබෝධ පාලන ක්‍රම
 (ආවරණ වැටකි සැකසීම/ කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් භාවිතය/ සාර හෝ පොළිතින් වැටකි යෙදීම/එල ආවරණය/කවර යෙදීම/ඇලෙන උගුල් භාවිතය/පෙරමෝන උගුල් භාවිතය/ආලෝක උගුල් භාවිතය/කෘමි විකර්ශක ශාක භාවිතය ආදී පාලන ක්‍රම)

දිනය	කට්ටි අංකය	මර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය රෝග/පළිබෝධකයින්	භාවිතා කළ පාලන ක්‍රමය/ක්‍රම	නිර්දේශය ලබාදුන් ආයතනය/නිලධාරියා

2. රසායනික මර්ධන ක්‍රම පිළිබඳ වාර්තා

දිනය	කවරි අංකය	මර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය රෝග/පිලිබෝධකයින්	භාවිතා කළ පාලන ක්‍රමය/ක්‍රම	නිර්දේශය ලබාදුන් ආයතනය/නිලධාරියා

අස්වනු නෙලීම හා අලෙවිය පිලිබඳ වාර්තා

දිනය	කට්ටි අංකය	බෝගය	ලබාගත් අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ.)	අලෙවිය							
				GAP අංකාරයට			සාමාන්‍ය අංකාරයට				
				ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	විකුණුම් මිල (රු.)	මිලදී ගත් අය හෝ ආයතනය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	විකුණුම් මිල (රු.)	මිලදී ගත් අය හෝ ආයතනය		

වෙනත්:

.....

.....

බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

අනු අංකය	ලිපිනය	දුරකථන අංකය
01 කොළඹ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පළතුරු කම්හල පාර, නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05	011-2081176
02 මතුගම	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, මතුගම	034-2248588
03 බටහිර	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බටහිර, නුගම.	047-2226039
04 මාතර	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාප්ති) කාර්යාලය, මාතර.	071-8149561
05 ලබුදුව	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, ලබුදුව	091-2248051
06 පැල්මඩුල්ල	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පැල්මඩුල්ල	045-2274163
07 කුණ්ඩසාලේ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කුණ්ඩසාලේ	081-2422142
08 සීතාඵලිය	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, සීතාඵලිය	052-2222867
09 රිකිල්ලගස්කඩ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, රිකිල්ලගස්කඩ	081-2365282
10 පැල්වෙහෙර	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පැල්වෙහෙර, දඹුල්ල	066-2284138
11 අලුත්තරම	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, අලුත්තරම	055-2258294

12 බිබිල	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බිබිල	055-2265706
13 නිකවැරටිය	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, නිකවැරටිය	035-2260309
14 බතලගොඩ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බතලගොඩ, ඉබ්බාගමුව	037-2259241
15 හිඟුරක්ගොඩ	හිඟුරක්ගොඩ ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, හිඟුරක්ගොඩ	027-2246319
16 පොලොන්නරුව	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පොලොන්නරුව	027-2222119
17 මහඉලුප්පල්ලම	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, මහඉලුප්පල්ලම	025-2249260
18 කන්තලේ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කන්තලේ	026-2234304
19 අම්පාර	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කව්වේරිය ව්‍යාපෘති ගොඩනැගිල්ලේ උඩුමහල, අම්පාර	063-2223870
20 කරදියන්ආරු	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කරදියන්ආරු, මඩකලපුව	065-2056008
21 පරන්තන්	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පරන්තන්	021-2280270
22 මුරුන්කන්	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, මුරුන්කන්	024-2224592
23 වවුනියාව	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, වවුනියාව	024-2224592
24 යාපනය	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පෝතරාමඩම් හන්දිය, නිර්වැලි දකුණ, කෝපායි, යාපනය.	077-7781110

මඤ්ඤොක්කා වගාවේ SL-GAP සහතිකකරණය ලබා ගැනීම සඳහා ස්වයං ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් සිදුකර ගැනීමට අදාළ පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා ගොවිපලක තිබිය යුතු තත්වයන් පහතින් දක්වා ඇත. ඔබගේ ගොවිපලේ වර්තමාන තත්වය දැන ගැනීම සඳහා අදාළ පාලන කරුණට ඉදිරියෙන් අනුකූලතාවය දැක්වීම සඳහා හරි (✓) හෝ (X) ලකුණ යොදන්න. ඒ අනුව අනනුකූලතා ඇති නම් නිවැරදි කිරීම සිදුකළ හැකිය.

	ගොවිපලෙහි තිබිය යුතු තත්වයන්	අනුකූලතාවය
1.	රෝපණ ද්‍රව්‍ය	
	රෝපණ ද්‍රව්‍ය/දඩු කැබලි, භානිකර පළිබෝධ, වෛරස් ආදී රෝග වලින් තොර නිරෝගී ඒවා වීම.	
	රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගත් ස්ථානයේ/ගොවිපලෙහි නම හා ලිපිනය, තොගය හඳුනා ගැනීමේ කාණ්ඩ අංකය, සැපයූ දිනය සටහන් කර තැබීම.	
2.	වගා භූමියේ ඉතිහාසය හා කළමනාකරණය	
	වගා බිමෙහි පෙර භාවිතයන් හා පෙර වගාකළ බෝග පිළිබඳ වාර්තා තිබීම.	
	වගා භූමියේ පෙර භාවිතය, යාබද භූමි වල වගාවන් සහ ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම් අනුව ඇතිවිය හැකි අවධානම අවම කිරීමට කටයුතු කිරීම.	
	ගොවිපලෙහි පිහිටීම, එහි වපසරිය, ක්ෂේත්‍ර අංක/බෝග හා ඊට යාබද ඉඩම් වල සිදුකරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් සිතියමක් සකස් කිරීම.	
	ගොවිපලෙහි බෝග වගා කිරීම සඳහා අවසරයක් තිබීම.	
4.	පොහොර කළමනාකරණය	
	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශිත පොහොර නිර්දේශය ලිඛිතව සටහන් කර තිබිය යුතු අතර වෙනසක් වේ නම් එයද සටහන් කර ක්‍රියාත්මක කර තිබීම.	
	පත්‍ර මතට හා පසට සිදු කරනු ලබන සියලුම පොහොර (කාබනික හා රසායනික) සහ යෙදීම් පිළිබඳ වාර්තා තිබීම.	
	ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය මගින් ලියාපදිංචි කළ රසායනික පොහොර වර්ග තෝරා ගැනීම හා යෙදීම.	
	භාවිතා කරන ලද පොහොර මළ ආහාර නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීමට, නැවත භාවිතා කිරීම හෝ ආහාර ද්‍රව්‍ය සමඟ ස්පර්ශ වන සේ තැබීම සිදු නොකිරීම.	

	පොහොර ගබඩා කිරීමේදී, ගුණාත්මයට හානි නොවන පරිදි හොඳින් ආවරණය වූ පිරිසිදු වියළි ස්ථාන වල ගබඩා කර තිබිය යුතුය.	
	ගොවිපළට බැහැරින් කාබනික පොහොර ලබා ගන්නේ නම්, එහි ප්‍රභවය පිළිබඳ වාර්තා තිබිය යුතුය.	
	මිනිස් මළ අපද්‍රව්‍ය හෝ මළ අපවහන ජලය පොහොර ලෙස භාවිතා නොකිරීම.	
5.	ජල සම්පාදනය	
	යොදා ගන්නා ජල ප්‍රභවය රසායනිකව හෝ ජෛවීය දූෂක මගින් දූෂ්‍යවීමේ අවදානම අවම කර ආරක්‍ෂාකාරීව පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.	
	ගොවිපළ වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ජලය පිරිසිදු විය යුතුය.	
	නාගරික ගොඩකළ ඉඩම්, රෝහල් හා කර්මාන්තශාලා අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ස්ථාන, වෙනත් වගා භූමි වැනි අහිතකර ප්‍රභවයන්ගෙන් ගලා එන ජලය මගින් ජල සැපයුම දූෂණය වී නොතිබිය යුතුය.	
	පසු අස්වනු කටයුතු වලදී භාවිතා කරනු ලබන ජලය පානීය ජලය සඳහා වූ ප්‍රමිතීන් සමඟ අනුකූල විය යුතුය.	
6.	බෝග ආරක්‍ෂා කිරීම	
	බෝග ආරක්‍ෂා කිරීම පිණිස පළිබෝධනාශක භාවිතය අවම කර හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම පිළිගත් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතා කිරීම.	
	(රසායනික ප්‍රතිකර්ම යෙදීමට වඩා රසායනික නොවන පළිබෝධ පාලන පිළිවෙත් සඳහා යොමුවීම.	
	වගා භූමිය වටා, ඉලක්ක ගත පළිබෝධකයන් ඇතුළු නොවන සේ කේන්ද්‍ර වටා සකස් කළ ආරක්‍ෂිත වැටක් තිබීම.	
	සතුන් ඇතුළු නොවනසේ ආරක්‍ෂිතව සැකසූ තාවකාලික ඇසුරුම් ස්ථානයක් තිබීම.	
	වගා කේන්ද්‍රය හා පරිශ්‍රයන් මනා සනීපාරක්‍ෂාවකින් යුතුව කැලී කසල වලින් තොරව ඉතා හොඳින් පවත්වා ගෙන තිබීම.	
	පළිබෝධනාශක තෝරා ගැනීම	
	නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක, බෝග-පළිබෝධ සංකලනය (Crop-pest combination) අනුව භාවිතා කිරීම.	
	1980, අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ පළිබෝධනාශක පමණක් යොදා තිබීම.	
	පළිබෝධනාශක භාවිතයේදී, යෙදීම් සිදු කරන දින, යෙදීමට හේතුවූ පළිබෝධනාශකය, භාවිතා කළ පළිබෝධනාශකයේ නම, යෙදූ මාත්‍රාව, යෙදූ ක්‍රමය හා යෙදූ තැනැත්තාගේ නම ආදී තොරතුරු ඇතුළත් කර වාර්තා නඩත්තු කිරීම.	
	නිශ්චිත නිර්දේශ නොමැතිව පළිබෝධනාශක වර්ග දෙකක් හෝ කිහිපයක් එකට මිශ්‍ර නොකිරීම.	
	මිශ්‍රණ සැකසීම සඳහා පිරිසිදු ජලය භාවිතා කිරීම.	

	පළිබෝධනාශක ගබඩාකරණය	
	ලේබලයට හානි නොකොට පළිබෝධනාශක ඒවායේ මුල් ඇසුරුමෙන්ම ගබඩා කොට තැබීම.	
	හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් සිදුරු කිරීම/තැලීම හෝ කිසිසේත් ගිනි තැබීම සිදු නොකර ආරක්ෂිතව තබා තිබීම.	
	පෙර අස්වනු කාල සීමාව	
	පළිබෝධනාශක ලේබලයෙහි සඳහන් පෙර අස්වනු කාල සීමාව ආරක්ෂා වන පරිදි කටයුතුකර තිබීම.	
	ආරක්ෂිත ඇඳුම් කට්ටලය හා ආම්පන්න	
	සුදුසු ආරක්ෂිත ඇඳුම් කට්ටලයකින් හා ආම්පන්නවලින් පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී ක්‍රියාකරුවන් සමන්විත විමට කටයුතු කිරීම.	
7.	අස්වනු නෙලීම හා පරිහරණය	
	සුදුසු පරිණතියේදී අස්වනු නෙලීම.	
	අල වලට හානි නොවන සේ අස්වැන්න ක්‍ෂේත්‍රයෙන් ඉවත්කර සතුන්ගෙන් හා වෙනත් දූෂක මගින් ආරක්ෂාවන පරිදි පිරිසිදු තාවකාලික ඇසුරුම් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.	
	නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මයට හානි නොවන සේ සුදුසු ප්ලාස්ටික් කුඩ වැනි බහාලුම් තෝරාගැනීම හා ඇසිරීම.	
	හැකි ඉක්මනින් වෙලදපොළ කරා ගෙනයාම (දින 2ට අඩු කාලයකදී)	
8.	පාරිසරික කළමනාකරනය	
	ගොවිපොළ ක්‍රියාකාරකම් මගින් පරිසරයට හානිකර බලපෑම් ඇති නොවීම.	
9.	නීතිමය අවශ්‍යතාවය	
	සියලු ගොවිපළ කටයුතු හා නිෂ්පාදන සෑම අතින්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට බලපැවැත්වෙන නීති පද්ධතියේ අවශ්‍යතාවයන් සමඟ අනුකූලව කටයුතු කිරීම.	
10.	ලිපි ලේඛන අවශ්‍යතා	
	බෝග සැලැස්ම - ඉදිරි වසරක කාලයක් සඳහා නිවැරදිව සැකසූ බෝග කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීම.	
	ගොවිපළ කටයුතු ආරම්භයේ සිට ගොවිපළ භූමියෙන් නිෂ්පාදන බෙදා හරින අවස්ථාව දක්වා අදාළ ක්‍රියාකාරකම් වාර්තා කිරීම.	
	අනුගමනය කරනු ලබන පිළිවෙත් පිළිබඳ වාර්තා අවම වශයෙන් වසර 2 ක් හෝ රඳවා තබා ගැනීමට කටයුතු කර තිබීම.	
	GAP සහතික ලත් ගොවිපළ නිෂ්පාදන අනෙකුත් නිෂ්පාදන සමඟ මිශ්‍ර නොවීම පිණිස ගොවිපළ තුළ සාර්ථක ක්‍රමයක් භාවිතා කර තිබීම.	

In line with vision of
the Government of Sri Lanka

An initiative of the Department of Agriculture

With support from UNIDO under the BESPA-FOOD Project funded by the Delegation of the European Union to Sri Lanka

UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

BESPA-FOOD
BEST STANDARDIZED
PRACTICES FOR AGRI-FOOD

**Funded by
the European Union**